

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Одеська юридична академія»

Козак Т.Б., Тупікова Т.В.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЕМОЦІЙНО-ЗАБАРВЛЕНОЇ ЛЕКСИКИ

Методичні рекомендації

для здобувачів вищої освіти I освітнього ступеня

спеціальності 035 Філологія

Одеса • Олді+ • 2023

УДК 811.111'242(076)

Укладачі:

Козак Т. Б. – канд. філол. наук, доцент;

Тупікова Т. В. – канд. філол. наук, доцент **Рецензенти:**

Голубенко Н.Ю. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри німецької філології одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Томчаковський О.Г. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри прикладної лінгвістики Національного університету «Одеська юридична академія»

Рекомендовано рішенням Навчальної методичної ради
Національного університету «Одеська юридична академія»,
Протокол № 1 від 26 вересня 2023 року

Рекомендовано до друку на засіданні кафедри іноземних мов
Національного університету «Одеська юридична академія»,

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 року

Автори висловлюють глибоку подяку

***Президенту Національного університету «Одеська юридична академія»
академіку Сергію Васильовичу Ківалову за сприяння у публікації видання***

Особливості перекладу емоційно-забарвленої лексики : методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти І освітнього ступеня спеціальності 035 Філологія. Одеса : Олді+, 2023. 82 с. ISBN

Методичні рекомендації призначена для здобувачів вищої освіти спеціальності 035 «Філологія», а також інших факультетів, які вивчають курс «Теорія та практика перекладу». У даному курсі розглядаються як загальні теоретичні питання сучасного перекладознавства, так і особливості перекладу текстів на германських мовах, способи і прийоми роботи з лексичним матеріалом, що представляє найбільші труднощі для перекладу. Предметом лінгвістичної теорії перекладу є порівняльне вивчення мовних засобів різних мов і їхнього використання в процесі перекладу.

Завданням методичних рекомендацій є ознайомлення здобувачів вищої освіти зі шляхами та особливостями перекладу емоційної лексики, розвиток практичних умінь здобувачів розуміти механізми створення мови текстів як цілісної системи, а також навчити їх користуватися цими механізмами як нормами в процесі перекладу. Надані вправи сприяють зосередженню уваги вивченій темі та є перевіркою засвоєння матеріалу.

УДК 811.111'242(076)

ISBN

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023.
© Козак Т.Б., Тупікова Т.В. 2023.

ВСТУП

Розмовна мова та емоційність

Навчання формулам мови є основною і найбільш раціональною формою навчання іноземних мов.

Практична спрямованість навчання іноземних мов передбачає формування навичок реалізації різних функцій мови розмовної промови. Важливе місце серед інших функцій мови у розмовній мові займає її емотивна (емоційна) функція. При цьому необхідно цілеспрямоване навчання всієї сукупності мовних засобів, що передають емоційне та оцінне ставлення того, хто говорить до висловлювання, що і є змістом емотивної функції.

Відомо, що багато мовних одиниць поряд з денотативним змістом виражають численні емоції, незалежно від контексту вживання. Тому необхідно формувати вміння реалізувати *засобами мови* своє емоційне та оцінне ставлення до висловлювання, а водночас емоційно впливати на співрозмовника у відповідній комунікативній ситуації.

На рівні *слова* йдеться про розряди слів, до структури значення яких входить оціночність та емоційність. Сюди ж відносяться вигуки, вигуки і вирази (так звані «вторинні вигуки»), емоційно-підсилювальні прислівники, частки, модальні слова, окликові займенники, займенникові слова і т.д. Всі ці розряди слів отримали назву емотивної (емоційної) лексики.

На рівні *синтаксису* емоційність проявляється у структурі словосполучення, простого і складного речень, будучи постійним елементом у системі їх значень.

Синтаксичні засоби вираження емотивно-оцінних відносин у німецькій розмовній мові дуже різноманітні та представлені комплексом різноструктурних пропозицій усіх комунікативних типів. Відрізняючись великою різноманітністю, емоційно-оцінювальні конструкції широко використовуються в німецькій розмовній мові. Вони надають їй жвавість і образність, які становлять характерну рису розмовної мови на відміну від письмової.

Від чіткості визначення провідного поняття «Розмовна мова» та позиції автора щодо нього залежить відбір мовних одиниць, що включаються до того чи іншого розділу. Провідні германісти, що присвятили ряд серйозних робіт дослідженню особливостей німецької розмовної мови, схилиються до розуміння розмовної мови як

- невимушеною,
- дещо зниженою, але не вульгарною і не жаргонною (хоча жаргонна лексика постійно впливає на розмовну мову),

- спонтанною,
- усний за формою,
- частіше діалогічної з конкретним партнером,

- коло носіїв необмежене,
- відносини співрозмовників диференційовані з яскраво вираженою суб'єктивністю,
- підготовленість - мінімальна,
- реакція слухача - визначальна,
- сфера застосування – неофіційна,
- етикетна скрутість - слабка,
- тематика - переважно побутова,
- можливі порушення логічної стрункості,
- ступінь абстрактності та узагальнення - слабка,
- ситуативна залежність – сильна,
- паралінгвістичні фактори – значні,
- структурна завершеність не є обов'язковою,
- виразність – часткова,
- імпульс розвитку – стихійний.

Таке розуміння розмовної мови створює коло мовних одиниць для аналізу та для тренування в заняттях.

Рівні мови та емоційність

Останні десятиліття посилюється інтерес мовознавців до емоційності як функції лінгвістичних одиниць. Тим самим долається традиційне хибне уявлення про емоційне як про щось інстинктивне, несвідоме, невловиме, що порушує структуру мовної одиниці, наприклад, пропозиції.

У мовознавстві гранично чітко і обґрунтовано визначається місце емоційного у процесі пізнання, розумової діяльності людини.

Людина, пізнаючи навколишній світ, певним чином ставиться до явищ, предметів реальної дійсності. Це ставлення має суб'єктивний, особистий характер і представлено як емоція. Цілком очевидно, що в процесі пізнання емоційне стає цілком об'єктивною властивістю багатьох мовних одиниць, що відображають особливості реальної дійсності. Емоції - переживання людиною її ставлення до навколишнього світу і до самого себе - одна з форм відображення об'єктивної дійсності. Емоції являють собою особливу форму ставлення до предметів та дійсності, обумовленої їх відповідністю чи невідповідністю потребам людини. В основі емоцій лежать оцінки, що базуються на узагальненому досвіді, внаслідок чого є значущими для відповідних суспільних груп. Емоційні процеси бувають позитивними чи негативними залежно від того, у якому відношенні (позитивному, негативному) перебуває дія людини до її поглядів і інтересів. Результат таких

відносно стабільних відносин — почуття, які у представників однієї громадської групи багато в чому збігаються, виявляють спільні риси. На цій основі відбувається соціалізація почуттів, емоцій, оскільки людина, будучи представником певної суспільної групи, виявляє свідомість, властиву даному суспільству, а емоційні ознаки, яскраві та суб'єктивні за своїм походженням, у реальній дійсності існують як цілком об'єктивні властивості тих або інших звуків, форм та знаків.

Емоційність часто сприймається як немовна категорія, що не знаходить свого вираження в рамках мовних одиниць. Немає сумніву в тому, що емоційність дійсно має і такі форми існування, які є немовними. Але виступаючи складовою частиною семантичної структури лінгвістичних одиниць, вона входить у мовний зміст. Сучасні мовознавці виходять з того, що мова у своїй комунікативній функції є засобом не тільки для обміну думками, але і для вираження емоцій того, хто говорить. Емоційно-оціночні значення, безумовно, входять до ряду інформативних мовних значень і можуть бути виявлені як на лексичному, так і на граматичному рівні. Емоційність становить компонент значення семантичної структури як слова, і інших мовних одиниць. Таким чином, слід підкреслити, що у відображенні дійсності активну участь бере емоційне сприйняття навколишнього світу людиною, яке соціалізоване в суспільстві людей і закріплено в мовному колективі як об'єктивний емоційний компонент багатьох мовних одиниць різних рівнів.

Розуміючи під значенням внутрішній змістовний бік мовної одиниці, що відбиває дійсність у свідомості, ми підкреслюємо постійний характер емоційного багатьох мовних одиниць. Емоційне значення слова розглядається як один із компонентів його загального значення (семантики). Будучи найменуванням предмета, дії, явища, слово як одиниця мови містить або не містить як компонент своєї семантичної структури емоційне значення. Емоційна оцінка предмета, дії міститься особливо часто у лексем, що є приналежністю розмовної мови. Найчастіше функцію емоційної оцінки виконують два класи слів - прикметники та іменники, рідше - прислівники та дієприкметник.

Емоційне значення властиве й пропозиції. Воно пов'язане із модифікацією моделі пропозиції. Так, бездієслівність є не відхиленням від норми, а закономірним явищем, що має місце при вираженні емоційного значення.

Фразеологізовані емоційні конструкції, володіючи узуальним емоційним значенням, яке виражається за допомогою низки конструктивних особливостей, є виразним засобом мови і широко поширені в розмовній мові.

Емоційність та експресивність мовних засобів

Часто поєднуються поняття «емоційність» і «експресивність». Їх розглядають або як тотожні поняття, або як співвіднесені один з одним як частина і ціле. Емоційність є найважливіша складова частина експресивного. Серед різноманітних нейтральних та емоційних засобів мови є цілий клас слів, характерною особливістю яких є експресивність.

Емоційність як семантична функція є величина, закладена в мовній системі, яка знаходить своє вираження у значенні слова. Експресивність - є результат вживання одиниці у мові, тобто вона носить функціональний характер.

«Емоційність» та «експресивність» не взаємозамінні. Експресивність — результат функціонування мовного засобу, тобто відбору та вживання, тому не може бути значенням. Експресивність як посилення виразності і образотворчості з'являється в результаті аранжування засобів мови, в той час як емоційність містить оцінне ставлення того, хто говорить до предмета, особи, явища і ситуації.

Вимагають розмежування і два досить близькі поняття - "емоційність" і "оціночність".

Емоційність як семантичний компонент одиниці базується на оціночності, але зводиться до неї. Наявність оціночності у значенні слова ще сигналізує про емоційність, але всяке емоційне значення передбачає оцінку говорящим суб'єкта, предмета, явища, ситуації.

Оціночність може бути **мовною**, тобто виявлятися як потенційна властивість слів «добре» - «погано», і **мовленнєвою**, тобто знаходити своє вираження у реченні. Емоції можуть виявлятися у жестах та міміці. У мові той що говорить вдається для висловлювання своїх емоцій до відбору та вживання спеціальних слів і конструкцій з емоційним значенням. При такому відборі слів і конструкцій слід мати на увазі, що:

- мовна одиниця виражає емоцію, але не передає її, наприклад, клас вигуків; - мовна одиниця повідомляє емоції, але не викликає їх.

До цієї категорії мовних одиниць відносяться слова, що характеризують емоції людини, наприклад:

das Leid -

страждання die

Freude - радість der

Zorn - гнів der

Kummer - горе die

Liebe – кохання

— мовна одиниця висловлює та передає емоцію. Більшість мовних одиниць цього типу становлять слова, емоційно характеризуючі осіб, їх дії і поведінку, наприклад: Trottel, Dummkopf, verrückt, toll, prima, herrlich, großartig. Емоційні оцінки «додаються» до дійсності, що позначається в слові, і характеризують її щодо естетичних, моральних та інших потреб того, хто говорить. Оцінний компонент входить в емоційні значення як їх суттєва ознака. Емоційна, оцінна «відзначеність» регламентує нормативну сферу вживання мовних одиниць, вказуючи на їх визначеність, прагматичність, і тим самим визначаючи їхню стилістичну та функціональну зв'язаність.

1. ЕМОЦІЙНІСТЬ ЯК КОМПОНЕНТ ЗНАЧЕННЯ СЛОВА

Значення слова – складний феномен. Перш ніж набути у мові статус, сигналізуючий про предмет чи уявлення, будь-який елемент мови може бути визначений, наділений якимось значенням, тобто має бути встановлено співвідношення значень між якоюсь понятійною даністю і певним звуковим комплексом, що є результатом відображення дійсності.

Позначення предмета (денотата) словом опосередковано поняттям про нього і є своєрідною характеристикою властивостей предмета. Слово, таким чином, як мовна одиниця, детерміновано (визначено) двома особливостями репрезентативної функції-денотативною (предметною співвіднесеністю) та сигніфікативною (співвіднесеністю мови з поняттям), яка формує знакове значення слова. Отже, в семантичну структуру слова входять предметнологічні, тобто денотативний та сигніфікативний, компоненти.

Зазвичай значення слова становлять як набір компонентів — елементарних значень. Відмінними ознаками предметних імен є обов'язкова наявність у тому значенні властивостей об'єкта, що відображений.

Більшість дослідників семантики слова визнають, що поряд із зазначеними компонентами змістовна сторона слова може включати додаткові, супутні стилістичні відтінки, які накладаються на його основний зміст, служать для вираження різного роду експресивно-емоційно-оцінних значень.

Як зазначалося вище, емоції є особлива форма ставлення до предметів, явищ, ситуацій дійсності, обумовлена їх відповідністю потребам людини.

Оцінки (позитивні — негативні), які у основі емоцій, базуються на узагальненому досвіді людини і внаслідок цього є значущими для відповідної суспільної групи. Таким чином, емоційні якості мови, суб'єктивні за своїм походженням, у реальній дійсності існують як цілком об'єктивні властивості тих чи інших звуків, форм, знаків.

У словниковому складі різних мов представлені синонімічні ряди, які виражають тотожні поняття, але одне зі слів не має емоційного значення:

Pferd - **Gaul**
Gesicht - **Visage**

кінь - **шкапа**
обличчя - **морда, рило**

У виділених словах емоційний компонент входить у семантичну структуру слова.

У мові існує низка слів, у семантичній структурі яких домінантою є емоційне значення, що відсуває на задній план денотативне значення; наприклад:

Unsinn - нісенітниця

Schuft - хам

wunderbar - чудовий

Наведені приклади

показують, що

власне емоційне

значення в

семантичній

структурі слова може

превалювати.

Особливо це

стосується категорії

лайливих слів.

Емоційний

компонент слова

може бути

придбаний у

результаті вживання,

в контексті. Тут

йдеться про

переносне вживання

слова у відповідній

комунікативній

ситуації, наприклад:

Du Esel! - Ти віслюк!

Du Schwein! - Ти свиня!

Комунікативна (і, зокрема, емоційна) у мові часто «прив'язана» до словотворчих морфем або до самої словотворчої моделі. У принципі можливі такі випадки:

— носієм емоційного забарвлення є афікс (префікс або суфікс), наприклад:

Schwimmerei, Jährchen, Gedudel, Kritikaster, Gerede, Karli usw.

— носієм емоційного не є жоден з елементів слововиробництва, але похідне слово несе в собі емоційну конотацію, наприклад:

Einschlafe, ausbuddeln, Säufer, Dreißigerin, Anpfiff, madamig, dösig, verbuddeln, anschmieren, anstiefen, aufmucken usw.

Отже, емоційне значення може бути невід'ємним компонентом значення слова. Воно базується на основі оцінки, але не зводиться до неї. У мові існують різноманітні та численні способи вираження емоційного. Це насамперед узуальна емоційна лексика, словотвірні елементи та моделі.

2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Емоційно-оцінне значення кореневих слів

• Прочитайте, зверніть увагу, що в німецькій мові, як і в будь-якій іншій, є кореневі слова (вони відрізняються нерозкладністю їх основ на морфеми, невмотивованістю значення і зазвичай включають один-два склади), що мають емоційно-оцінне значення.

1. Визначте, чи мотивовано (обґрунтовано) значення наступних слів: der

Quatsch — балаканина, нісенітниця der Gaul — шкапа, кобила
der Kerl — хлопець, малий, хлопець, тип,
суб'єкт glotzen - витріщати очі, витріщатися
schwätzen — базікати, тріщати, пустословити
brummen - бурмотати, бурчати

2. Виберіть слова з емоційно-оцінним значенням, перекладіть їх українською мовою:

Der Dicke, die Frau, der Mann, das Weib, der Unfall, der Penner, das Pech, betrachten, der Kerl, der Typ, anpreisen, reizen, gucken, glotzen, prahlen, protzen.

3. Визначте, чи наведено у значенні наступних слів емоційний відтінок.

Вкажіть, як він виражений:

bebé - бяка (дем.) Auweh! - На
жаль! die Heià - постіль,
ліжечко (дит.) das Maul - паща,
рот babbeln - белькотіти blauen
- бити (до синців) der Bursch -
хлопець

bimmeln - дзвонити, дзвонити. бренчати das Blag - бешкетник,
баловник, зухвала, невихована дитина die Blage - бешкетниця,
баловниця, зухвала, невихована дівчинка

4. Прочитайте, перекладіть українською мовою. 1. Ich kann mir diesen Quatsch nicht länger anhören.
2. Das ist doch alles Quatsch!
3. Red keinen Quatsch!
4. Sie ist eine gute Studentin, aber sie schwatzt zu viel.
5. Heute hat er den ganzen Tag lauter dummes Zeug geschwätzt.
6. Ich kann den Kerl nicht leiden.
7. Das hättest du besser machen können! — brummte er.
8. Er protzt mit seinem Auto, und ich kann ihn deswegen nicht mehr ausstehen.

5. Прочитайте, випишіть емоційно-оціночні слова, що характеризують людину.

Ein bissiger, misstrauischer, cleverer Kerl, einer, der mit allen Wassern gewaschen ist, gegen den man anrennen kann, wie gegen eine Wand, doch er kann durchaus auch jemanden an sich heranlassen, sich gütig und wohlfühlend zeigen, der für alles Verständnis hat. Dieser Kerl versteht es, sein Schäfchen ins trockene zu bringen. Er ist beileibe nicht der beste der Freunde, vielleicht sogar der zwielichtigste.

6. Прочитайте, перекладіть українською мовою. Зверніть увагу на слова з емоційно-оцінним значенням.

a) — Evi, Herr Fennel wird morgen anrufen. Sage dann, bitte, ich sei nicht zu Hause.

— Und wenn er noch einmal anruft?

— Ich möchte den Kerl nicht kränken, aber ich glaube, ich werde in der nächsten Zeit sehr beschäftigt sein...

— Verstehe, — antwortete Evi trocken, schnüffelte laut und fuhr sich mit dem Zeigefinger über die Nase.

— Du bist gar nicht so dumm, wie du aussiehst... Häng dieses Kleid weg:
Ohne meinen Mann kann ich nicht ausgehen.

— Seit wann denn?

— Halt den Mund, alte Hexe! Rufe an und sage Berkly: Ich brauche einen Tisch im kleinen Saal...

b) — Ich Dussel, ich Tölpel! Ich muss nämlich zurück. An den Rasierapparat hat' ich nicht gedacht, auch nicht an ein sauberes Hemdchen! Bin doch ganz schön verwahrlost... brummte der Onkel.

— Nein! Der Anzug ist super! Du selbst ein ganz cleverer Kerl! - antwortete die Nichte.

— Du Nichtsnutz! Wie beglotzt du den Onkel!!

Похідні слова та емоційність

• **Напівсуфікс -affe (пор. der Affe - мавпа) служить для позначення осіб, які мають зазвичай негативні якості.** 1. Визначте, чи мотивовано значення наступних похідних слів:

der Grasaffe - молокосос

der Klammeraffe - другий сідок на

мотоциклі der Lackaffe - чепурунок der

Modeaffe - піжон

der Zieraffe - франт

2. Підберіть за допомогою словника прикметники та дієслова, з якими можуть поєднуватися такі слова: Muster: So ein blöder Zieraffe! der Modeaffe, der Grasaffe, der Lackaffe, der Zieraffe, der Klammeraffe.

3. Прочитайте наступний текст, знайдіть у ньому слова з емоційним значенням, переведіть їх українською мовою.

a) — Vertrauen verloren, alles verloren! — So ist es in der Politik. — Lass mich in Ruhe mit Politik! — sagte Adam. — Geht man schief, hängt man mit drin wie ein Klammeraffe! Nimm beispielsweise Otto. Die Nazis haben ihm Honig ums Maul geschmiert, Zollinspektor und so... Otto wollte nicht, aber die Braunen waren scharf auf Beamte. Man zog die Daumenschrauben an, Otto kapitulierte, soweit alles gut mitbekommen?

b) Diese Medizinpuppe hat man mir zugeteilt. Ich habe mich in den Krankenhäusern angeschleppt. Aus der letzten Klinik bin ich abgehauen. Glaub mir, ich hätte nie gedacht, dass es dort so viel Gesindel gibt. Die Ärzte schrecken dich ab, um mehr rauszuschlagen. Die allerneuesten Medikamente hab' ich mir beschafft, doch sie tauschen sie aus, verkaufen weiter. Die reine Psychotherapie! Da hab' ich die Kurve gekratzt... Die Herrn Professoren können ja auch hierherkommen, wenn man sie entsprechend entlohnt... Ich bin ganz abgemagert...

4. Вживіть у комунікативній ситуації «Аварія» такі емоційні слова: der Grasaffe, der Modeaffe, der Lackaffe, der Klammeraffe, der Zieraffe.

• **Напівпрефікс Affen-** надає іменникам або експресивно-оціночне принижувальне значення, або експресивно-оціночне підсилювальне значення.

1. Вкажіть, які з наступних слів мають експресивно-оціночне підсилювальне значення, які – зневажливе. die Affenkomödie — балаган, фарс das Affentheater — комедія die Affenliebe — безрозсудне кохання der Affentanz — свистопляска, непристойний танець die Affenhitze — пекло, звіряча спека das Affenvolk — дурниця die Affenschande — ганьба das Affentempo — неймовірна швидкість

2. Підберіть за допомогою словника дієслова до наступних:

Muster. Es ging zu wie in einem Affenkäfig. - Там був справжній бедлам Affenhitze, Affenschande, Affentheater, Affenkomödie, Affenliebe, Affentanz, Affentempo.

3. Знайдіть у наступному тексті слова з емоційним значенням, переведіть їх:

Unser Flugzeug begann seine Affenfahrt. Mein Freund wurde blass und sagte:

- Es ist hier heiß wie in einem Affenkasten! Dazu auch diese Affenschaukel...
- Ja, es ist hier schwül... Du hast recht, der Fahrer hat einen Affenzahn drauf! Mich kratzt der Affe...
- Mehr fahre ich nicht mit ihm, nicht für einen Wald voll Affen!

4. Назвіть німецькі еквіваленти слів з Affen-: шалена швидкість, безрозсудне кохання, сильна спека, сором, ганьба, франт, чепурунок, другий сідок на мотоциклі.

5. Вживайте слова з Affen- у комунікативній ситуації «Невдалий вечір». Почніть так:

Sommerabend, Affenhitze, der Saal voll vom Affenvolk. Mädchen und Jungen, diese Grasaffen, voll ihrer Affenliebe! Im Affentempo führen sie den ganzen Abend diese Affenkomödie, diesen Affentanz mit Affenschande...

• **Напівпрефікс all-надає прикметникам підсилювальне значення.**

1. Визначте, чи наведено в наступних словах емоційне значення. Вкажіть, чим воно виражене.

allgewaltig - всемогутній

allmächtig - всесильний

allweise - премудрий

allwissend - всезнаючий

2. Знайдіть у наступному тексті слова з напівпрефіксом all-, переведіть їх українською мовою:

a) Er ist kein Duckmäuser, kein Feigling, kein falscher Mann, kein Glückspilz, sondern ein gutmütiger, allwissender, allmächtiger Allerweltsjunge.

b) Nicht immer sind allmächtige und allwissende Menschen allweise, mein Junge! Ich habe dich erwartet, bin schon informiert, dass man dir die Reststrafe gegen gute Arbeit erlassen hat.

c) — Erika, du bist meine beste Freundin: allmächtig, allwissend... — Brauchst nur noch ein Wort hinzufügen: allweise! — Ja, allmächtig, allwissend, allweise! Hilf mir, bitte!

3. Вживіть слова з напівпрефіксом all- (впр. 1, 2) як визначення при характеристиці особи.

4. Визначте, якими словами представлено емоційне значення. Вкажіть, як воно виражено:

Allheilmittel, allmächtig, Allmacht, Allstrommeßgerät, Allmutter, allgewaltig, Allwellenantenne, allweise, Allzweck, allwissend.

5. Підберіть за допомогою словника прикметники та дієслова, з якими можуть поєднуватись слова вправи 1.

- **Напівпрефікс aller-надає прикметникам значення граничного посилення, найвищого ступеня якості.**

1. Вкажіть, чим мотивовано значення таких слів:

allerliebst – чудово, дуже мило,
дуже гарно
allermindestens –
трошки, трохи
allerbest –
найкращий
allerschlimmst – найгірший
allerschönst – найкрасивіший

2. Визначте, чи представлено в словах вправи 1 емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на значення слова з aller-:

1. Die allerneuesten Medikamente hab' ich mir beschafft, doch sie halfen mir nicht.
2. Er setzte sich auf eine Bank am Eingang zur U-Bahn i überlegte: zuallererst musste er das Heft verstecken.
3. Un er besaß das Heft, dass ihm der Besitzer in den allerletzten Minuten überantwortet hatte.

4. Вживіть слова з напівпрефіксом aller- у комунікативній ситуації «Лист другові». Почніть лист одним із наведених нижче словосполучень:

Mein allerliebster Freund! Meine allerliebste Freundin! Allerliebste Erika!
Allerliebster Heinz! Mein allerliebster Heinz! Meine allerliebste Erika!

5. Виберіть слова з емоційним значенням:

Nett, klein, groß, allerbest, allernädigst, einfach, blau, rot, silbern, allerheiligst, allerliebst, schwarz, gelb, kurz, allernächst, allerschlimmst, frei, dumm, hoch, niedrig, allers.

6. За допомогою словника підберіть слова, з якими поєднуються слова вправи 1.

- **Напівпрефікс allerwelts-надає іменникам значення жартівливого найменування людей.**

1. Визначте, чим мотивовано значення слів з напівпрефіксом allerwelts-.

der Allerweltsfreund - друг, приятель з усіма der
Allerweltsjunge — майстер на всі руки, третій калач der
Allerweltskerl - хлопець не промах, стріляний горобець
der Allerweltsonkel — добряк, добрий дядечко
die Allerweltstante - добра тітонька

2. Визначте, чи представлено в словах вправи 1 емоційне значення, вкажіть, як вона виражена.
3. Назвіть німецькі еквіваленти до слів: добряк, добра тітонька, друг, приятель кожного та всіх.
4. Використовуйте відповідні німецькі еквіваленти у словосполученнях, використовуючи словник. Хлопець не промах! Третій калач! Майстер на всі руки! Стріляний горобець!
5. Вживіть слова з напівпрефіксом allerwelts- в комунікативної ситуації: «Старша сестра».
6. Охарактеризуйте добре вам знайому людину, вживайте слова вправи 1.

• **Напівпрефікс allzu- надає прикметникам і прислівникам підсилювальне значення.**

1. Вкажіть, чим мотивовано значення слів із напівпрефіксом allzu-: allzu früh – дуже рано allzu gut - занадто добре allzu selten – дуже рідко allzu weit – надто далеко allzu bald – дуже скоро allzu gern – дуже охоче allzu oft - занадто часто allzu sehr – надто allzu viel - занадто багато
2. Визначте, чи представлено в словах вправи 1 емоційне значення. Вкажіть, чим воно виражене.
3. Вживіть німецькі еквіваленти з allzu- у дієслівних словосполученнях: дуже багато, дуже часто, дуже охоче, дуже скоро, дуже рідко, дуже добре, надто далеко, надто рано, надто.
4. Вживіть слова з allzu- та словосполучення з ними в комунікативній ситуації «Наш парк». Почніть так:

— Gehen wir, essen wir endlich etwas! Ist die Würstchenbude noch in Betrieb? So ein Häuschen mit Schnörkeln und Säulen, steht das noch? — Die Wonne deiner Jugendzeit? Steht noch!

5. Виберіть слова з емоційним значенням: spät, früh, allzu viel, allzu früh, allzu spet, weit, allzu weit, sehr, allzu sehr, oft, allzu oft, bald, gern, allzu bald, allzu gern.

6. Прочитайте текст, переведіть, зверніть увагу до значення емоційних слів.
Ich verbringe meine Sommerferien immer im Dorf bei meinem Opa. Es ist allzu weit, aber, wenn ich schon da bin, da ist es am schönsten! Selbst das regnerische Wetter ist hier allzu lieb, weil ich mit Opa bin, und er erzählt mir allzu viel Geschichten...

• **Напівпрефікс Bären-** надає іменникам оціночно-підсилювальне значення з розмовним забарвленням:

1. Визначте, чим мотивовано значення слів із напівпрефіксом Bären-:

der Bärenappetit – вовчий апетит die

Bäringesundheit – богатирське здоров'я

der Bärenhunger – вовчий голод der

Bärenkerl – кріпак der Bärenkräfte –

величезна сила der Bärensclaf – міцний

сон

die Bärensprache – груба мова

2. Визначте, чи представлено в словах з Bären- емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Вживіть німецькі еквіваленти з напівпрефіксом Bären- з відповідними дієсловами (за допомогою словника): груба мова, кріпак, страшна спека, пекельний холод, пекельний голод, величезна сила, міцний сон, міцне здоров'я, гарний апетит.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на значення емоційних слів з Bären-:

Als Julia den kleinen Saal betrat, erkannte sie selbst der alte Oberkellner, der Bärenkerl, nicht gleich:

— Ihr Lieblingstisch wartet auf Sie, Frau Lambert! Ich hörte, dass Sie bombensicher
erfolg hatten heute abend! Was darf ich Ihnen bringen?

- Ich bin todmüde, Angelo, und habe Bärenhunger! Bringen Sie mir, bitte, schnell
Austern, aber fette, ein Beefsteak mit Zwiebeln, und Pommes Frites, und ein gutes
Bier in einem silbernen Becher!

Die Austern kamen blitzschnell; Julia aß sie mit Genuss: „Bier! Herrlich!“ murmelte
sie,— „Was ist die Liebe gegen ein Beefsteak mit Zwiebeln?“ fragte sie sich selbst.
Es war zauberhaft, allein zu sein und seine Gedanken schweifen zu lassen.

5. Виберіть слова з емоційним значенням:

Bärenhaut, Bärengesundheit, Bärenschlaf, Bärenkind, Bärenhunger, Bärenkerl,
Bärengesicht, Bärenfamilie.

6. Вживіть слова вправи 1 у комунікативній ситуації «На свіжому повітрі».

• **Напівпрефікс baum-надає прикметникам
експресивнопідсилювального значення.**

1. Визначте, чим мотивовано значення слів з напівпрефіксом baum-: baumfest
- міцний, як дуб baumlang - здоровило
baumstark - дужий, дуже сильний

2. Визначте, чи представлено в словах з baum- вправи 1 емоційне значення.
Вкажіть, чим воно виражене.

3. Вживіть до таких слів німецькі еквіваленти з baum- у поєднанні з
дієсловами (за допомогою словника): кріпак, здоровань, дужий.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на емоційні слова:

a) Ein baumlanger Kerl öffnete die Tür. Vor ihm standen unbekannte Burschen: Ein
baumfester und ein baumstarker. Der dritte war baumhoch und hatte eine
Baumhakennase.

b) Die Straße, die damals baumleer war, sah jetzt baumreich und ganz grün aus.

5. Вкажіть слова з емоційним значенням:

hoch vom Wuchs, stark, baumstark, baumhoch, grün, leer, baumlang, baumfest,
baumreich, arm, reich, gelb, rot, weiß, grau.

6. Вживіть слова з baum- у комунікативній ситуації «Підліток».

• **Частотний компонент -beißen надає словам емоційне значення інтенсивної дії.**

1. Охарактеризуйте структуру значення слів з -beißen: festbeißen, sich — впитися в когось. freibeissen, sich — звільнитися з працею entzweibeissen — завдати рани totbeißen — перекусити herausbeißen — виживати herausbeißen, sich — викрутитися насилу hineinbeißen, sich — впитися зубами wegbeißen — роздобути, домогтися насилу zusammenbeißen, sich — звикнути, пристосуватися насилу

2. Вкажіть, чим виражено емоційне значення слів вправи 1.

3. Підберіть до наступних слів німецькі еквіваленти з -beißen і вживіть їх із відповідними іменниками: звикнути, домогтися, впитися, викрутитися, вижити, перекусити, завдати рани, звільнитися.

4. Вживайте слова з -beißen у комунікативній ситуації «Важкий іспит».

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу до значення емоційних слів.

1. Die Katze hat fehlgebissen, die Maus entkam.
2. Der Hund biss sich am Bein des Diebes fest.
3. Ein Gedanke hat sich in ihm festgebissen.
4. Der Hund biss sich frei.
5. Die Katze hat die Maus totgebissen.
6. Der Dackel wurde von dem Köter wundgebissen.
7. Der Hund biss den Knochen entzwei.
8. Das Tier hat große Holzsplitter aus dem Stamm herausgebissen.
9. Du wirst dich schon herausbeißen.
10. Die Hunde beißen sich herum.
11. Wer will als erster hineinbeißen?
12. Mit zusammengebissenen Zähnen vernahm er das Urteil.
13. Die Mieter haben sich endlich zusammengebissen.

• **Напівпрефікс Bier-надає іменникам оціночно-знижувальне значення.**

1. Визначте, чим мотивовано значення слів з Bier-.

der Bierbass - пропитий голос, сиплий голос der Biereifer - сильна старанність
die Bieridee - безглузда ідея die Bierruhe - ненадійний спокій (може порушити в будь-яку хвилину) die Bierstimme - глухий голос

2. Визначте, чи подано в словах з Bier- вправи 1 емоційне значення. Вкажіть, чим воно виражене.

3. Вживіть наступні слова у різних словосполученнях:

Bierruhe, Bierstimme, Bieridee, Biereifer, Bierbruder, Bierbass.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на значення емоційних слів:

- Trink doch! - Er goss Uwe das Bierglas wieder voll. - Bier trinken bedeutet noch nicht saufen. Das ist für die Gesundheit. Sieh mal, wie mager du bist. Vom Bier bekommst du gleich Gesundheitsfarbe.

- Eine amüsante Theorie! — grinste Uwe, trank aber aus...

— Morgen werde ich eine Bierstimme haben, das weiß ich genau!

- Wieso denn? — Wenzel schenkte ihm den Bierrest aus der Flasche, — Bierruhe bekommst du, nicht Bierstimme...

5. Виберіть слова з емоційним значенням із вправи 4.

6. Вживіть слова вправи 1 у комунікативній ситуації «Ми співаємо хором»

• **Напівпрефікс bitter-надає прикметникам оціночно-підсилювальне значення.**

1. Визначте, чим мотивовано значення слів із bitter-: bitterarm - дуже бідний bitterkalt – лютий холод bitterhart – жорстокий bitterernst – дуже серйозний bitterböse - дуже злий
bitterschwer - дуже важкий

2. Визначте, чи представлено в словах з bitter-емоційне значення. Вкажіть, чим воно виражене.

3. Вживіть наступні слова у різних словосполученнях: bitterernst, bitterböse, bitterkalt, bitterschwer, bitterarm.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на значення емоційних слів:

- a) Das ist bitterer Ernst. Bittere Kälte kommt vom Norden aus. Eine bitterernste Situation.
- b) Dieser bitterschwere Körper trug immer ein bitterhartes und bitterkaltes Herz...
- c) Ich habe einen bitteren Geschmack auf der Zunge. Endlich habe ich ihm die bittere Wahrheit gesagt.

5. Виберіть слова з емоційним значенням: arm, schwer, böse, bitterarm, bitterschwer, ernst, bitterernst, hart, bitterhart, kalt; bitterkalt.

6. Вживіть слова з bitter- у комунікативній ситуації «Характер мого знайомого».

• **Напівпрефікс Blitz-надає іменникам оціночно-експресивне позитивне значення з розмовним забарвленням.**

1. Визначте, чим мотивовано значення слів із Blitz-:

der Blitzbub - справжній диявол, постріл

das Blitzmädel - загострення, вогонь-

дівчина der Blitzjung - вогонь-хлопець

2. Визначте, чи входить до слів з Blitz- емоційно-оціночне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Підберіть німецькі еквіваленти з Blitz- до наступних слів і вживіть їх у різних словосполученнях: хлопець-вогонь, дівка-вогонь, суций диявол, стручка, постріл.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на значення емоційних слів:

Der Chef schloss eigenhändig die Tür hinter ihm, setzte sich dann wieder в seinen Sessel und fragte:

— Sagt mal, Jungs, warum last ihr in eurer Arbeit immer noch Dummheiten, persönliche Antipathien und so weiter zu? Hm?

— Es handelt sich nicht um persönliche Antipathien, sondern darum, dass der Korrespondent ein Lügner und ein Dummkopfst: Solche Schwindler, solche Blitzjungs brauchen wir hier gar nicht.

5. Вживайте слова з Blitz- у комунікативній ситуації «Молодший брат».

• **Напівпрефікс blitz-надає прикметникам оціночно-підсилювальне значення з розмовним забарвленням.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів: blitzblank - блискучий blitzblau - сліпуче блакитний blitzböse - розлючений blitzdumm - страшно дурний blitzeinfach - простіше простого blitzgescheit - тямущий blitzsauber - чистенький blitzschnell - блискавичний

blitzhageldumm - глухий кут

2. Визначте, чи представлено в словах вправи 1 з blitz-емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Підберіть німецькі еквіваленти з blitz- до наступних слів. Вживайте їх у різних словосполученнях: чистенький, розумний-розумний, дурний-дурний, блискавичний, сліпуче блакитний, простіше простого.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на значення емоційних слів:

a) Blitzschnell wuchs die Stadt: Ein Dutzend Häuser, eines wie das andere, kreuz und quer stehend, als habe ein Kleinkind mit Händchen und Füßchen Klötzer durcheinandergeworfen. Hinter dem kindlichen Wirrwarr verbargen sich die Intentionen eines Architekturbosses, der nicht etwa ausgeflippt war, sondern der sich offenbar einen Mikrowohnbezirk eines gestaltenen Raumes so und nicht anders vorgestellt hatte. Dieser „Weine“ war inzwischen gewiss über fünfzig, ein Opa, und leitete in einem Büro...

b) Das Blitzmädel nahm den blitzblank gewaschenen blauen Eimer und lief blitzschnell, um Wasser dem blitzbösen Bruder zu holen.

5. Виберіть слова з емоційним значенням: schnell, blitzschnell, böse, blitzböse, sauber, blitzsauber, blau, blitzblau, dumm, blitzdumm, einfach, blitzeinfach, gescheit, blitzgescheit.

6. Вживіть слова вправи 1 у комунікативній ситуації «Погода після дощу».

• **Напівпрефікс blut-надає прикметникам оціночно-підсилювальне значення з розмовним забарвленням.**

1. Охарактеризуйте структуру значення слів із blut-:

blutarm – дуже бідний	blutnötig – вкрай необхідний
blutfremd- зовсім чужий	blutmüde - смертельно
втомлений blutjung - зовсім молодий	blutschlecht - поганий
blutsauer - страшенно важкий	blutteur - дуже дорогий
blutwenig - мізерний	

2. Визначте, чи представлено в семантичній структурі слів з blut-емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Підберіть українські еквіваленти наступних слів і вживайте їх у різноманітних словосполученнях: blutschlecht, blutteur, blutwenig.

4. Перекладіть на українською мовою, зверніть увагу на значення емоційних слів:

Nun einmal lief mir die Galle über: Ein älterer, aber baumstarker Mann wurde hereingeführt. Sein Gesicht war von einem roten Bart überwuchert, aus dem eine Stülpnase mit erregt bebenden Nüstern und böse glänzenden, eingekniffenen Bärenäuglein herausschaute.

— Wie heißt du?

— Wozu musst du das wissen?

— Spiel hier nicht den Dummen! Deine Banditenflause treiben wir dir noch aus! — Sieh an, was für ein Held! rief der Rothaarige mit heiserer erkälteter, blutfremder und blutmüder Stimme, lachte dazu und hustete.

— Hat noch die Muttermilch auf den Lippen, die Rotznase und... droht mir!

5. Виберіть слова з емоційним значенням із вправи 4.

6. Вживіть слова з емоційним значенням вправи 1 у комунікативній ситуації «Купівля».

• Другий компонент іменників **-bold** служить для позначення осіб, які мають негативні (рідко позитивні) риси характеру (з відтінком іронії, осуду).

1. Визначте, чим мотивовано значення слів із **-bold**:

der Witzbold — дотепник der
Raufbold — задира der
Saufbold — гіркий п'яниця
der Lügenbold — брехун der
Neidbold — заздрісник der
Scheltbold — поганослів
der Ulkbold — пустун

2. Визначте, чи представлено в словах з bold-емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Назвіть українські еквіваленти слів: Lügenbold, Saufbold, Witzbold.

4. Підберіть німецькі еквіваленти слів:
жартівник, поганослів, заздрісник, брехун, буян, забіяка.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на значення емоційних слів:

a) — Na, Nachbarin! rief er, wer meinen Kater anrührt, kriegt es mit mir zu tun: den Ulkbold räume ich weg!

b) Mein alter Freund, der Lügenbold, erzählte mir: Das Leben in einer großen Stadt ist schwer, dort sitzt ein Tuckebold auf anderen, ein Neidbold auf anderen...

c) Zwei Tage später kam er (Stanislaus) in die Bäckerei. Der Meister wütete: „Deine Stelle ist besetzt, Raufbold!“ Er drängte Stanislaus hinaus. Seine Giftworte flogen zischelnd wie ein Grünfliegenschwarm: „Ohrfeigen sollt man dich. Auf mein Kosten den Arm brechen! Soll man jeden Zugelaufenen bei der Krankenversicherung melden?“

Stanislaus sah die Straße hinauf: Sie war wohl jetzt seine Heimat.

(E. Strittmatter. Der Wundertäter)

• **Напівпрефікс Bomben-**надає іменникам оціночно-підсилювальне значення з розмовним забарвленням.

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

der Bombenappetit — вовчий апетит der Bombenpreis —

дуже висока ціна die Bombenapplaus — тривалі

аплодисменти der Bombenbesetzung — винятковий склад

трупи, команди der Bombenerfolg — колосальний успіх

das Bombengedächtnis — феноменальна пам'ять
das Bombengehalt — величезна платня
die Bombenhitze — страшна спека
der Bombenhunger — страшний голод
der Bombenkerl — лихий хлопець
die Bombenleistung — величезний успіх
die Bombennachricht — карколомна новина

2. Виберіть слова з емоційно-оцінним значенням, переведіть їх українською мовою:

Bombenappetit, Bombenaufschlag, Bombenarie, Bombenaufgabe, Bombenerfolg, Bombenauftrag, Bombengeld, Bombenbesetzung, Bombenblatt, Bombenhitze, Bombendurst, Bombennachricht, Bombenerbschaft, Bombenernte, Bombenpreis, Bombenfabrung, Bomb, Bombenfetzen, Bombenfigur, Bombenflugzeug.

3. Визначте, чи представлено у цих словах емоційне значення:

Bombenpreis, Bombenkerl, Bombengehalt, Bombenhitze, Bombenerfolg, Bombenleistung, Bombennachricht, Bombenappetit, Bombenapplaus, Bombenbesetzung, Bombengeld, Bombenhunger, Bombenrolle, Bombenstimmung, Bombenwirkung.

4. Утворіть дієслівні словосполучення з німецькими еквівалентами наступних словосполучень:

довготривалі оплески
феноменальна пам'ять
колосальний успіх
вовчий апетит
гарний склад трупи, команди

5. Назвіть українські еквіваленти наступних слів:

Bombenhitze, Bombenkarriere, Bombenrolle, Bombenkerl, Bombenstimmung, Bombenhunger, Bombenwirkung, Bombenidee, Bombenkrach, Bombenleistung, Bombengewinn.

6. Назвіть німецькі еквіваленти наступних слів: чудова реклама, виграшна роль, відмінний настрій, приголомшливий ефект, сильний голод.

7. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Wer einen Bombenappetit zu haben glaubt, der müsste sich schon mit selbstmörderischen Absichten tragen, nehme er sein Spracherhalten ernst.

Es war so, als wären zwei Personen in ihr, die Frau... und die Schauspielerin, die schon die dunkle Menge der Zuschauer vor sich sah und die Bombenwirkung fühlte. Vier Stunden später war alles vorüber. Das Stück hatte von Anfang an gefallen. Nach jedem Akt hatte es Bombenapplaus gegeben, das Stück hatte einen Bombenerfolg.

b) - Du, hör' mal, du wirst heute einen Bombenerfolg haben!

— Wir wollen es hoffen...

8. Вживіть слова з компонентом *Bomben-* у комунікативній ситуації «Успіх знайомого актора».

- **Напівпрефікс *bomben-* надає прикметникам експресивнопідсилювальне значення з розмовним забарвленням, наприклад: *bombensicher* - абсолютно надійний *bombenruhig* - абсолютно спокійний
bombenfest - абсолютно впевнений**

1. Визначте, чим мотивовано значення слів із напівпрефіксом *bomben-*
2. Визначте, чи подано в словах з напівпрефіксом *bomben-* емоційно-оціночне значення. Вкажіть, як воно виражено.
3. Утворіть дієслівні словосполучення з такими словами:
bombensicher, *bombenruhig*, *bombenfest*, *bombensatt*.
4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:
 - a) Er sagte verwundert: „Wie charakterfest die jungen Leute heutzutage doch sind! Wie *bombenruhig*! Wie *bombensicher*!
 - b) Im Kartenspiel war er heute *bombensicher*, denn ihn begleitete heute dieses Mädchen: Immer wenn ihn dieses Mädchen begleitete, spielte er ruhig, heute fühlte er sich auch *bombenruhig*.
 - c) — Na, wie schmeckte das alles?
— Fabelhaft! Ich bin *bombensatt*!

• **Напівпрефікс brand-**надає прикметникам підсилювально-експресивне значення здебільшого з розмовним кольором.

1. Визначте, чим виражено значення наступних слів: brandeilig - терміновий
brandneu - новенький

brandrot - вогненно-червоний

2. Утворіть дієслівні словосполучення з такими словами:

branddür, brandaktuell, brandneu, brandfrisch, brandnötig, brandeilig,
brandgefährlich, brandbillig, brandheiß, brandnah.

3. Визначте, чи представлено в словах з brand- емоційно-оціночне значення.
Укажіть, як воно виражене.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Eher als erhofft, erreichen wir die Stadt Bamberg, wo wir haben übernachten wollen. Im trüben Morgenlicht laufen wir weiter brandeilig.

b) Er zog seine brandneuen Schuhe an, die noch den Fabrikstempel trugen: Er wollte in Theater.

c) - Brauchst du deine Bücher heute?
- Sie sind brandnötig!

5. Складіть діалог, вживайте слова з brand- у відповідній комунікативної ситуації.

• **Напівсуфікс -bruder** часто служить для позначення осіб, які мають негативні якості та схильності.

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

der Bierbruder — постійний гість у
пивній der Radaubruder — скандаліст der
Betbruder — святоша der Bettelbruder —
жебрак der Heulbruder — плакса
der Pennbruder — бродяга

2. Визначте, чи подано в словах з -bruder (впр. 1) емоційне значення, вкажіть, як воно виражено.

3. Назвіть українські еквіваленти наступних слів з емоційним значенням: Heulbruder, Betbruder, Bettelbruder, Bierbruder, Radaubruder, Pennbruder.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

— Darf ich mitkommen?

— Weshalb? Ich kann euch doch nicht auf dem Hof miteinander bekanntmachen, unter den Kastanien, wo sich jetzt bestimmt schon die Saufrüder versammeln.

• **Напівсуфікс -bulle** служить для позначення осіб за родом занять, за схильностями (з розмовним забарвленням), наприклад:

der Küchenbulle - кухар

Pflichtbulle — службист

• **Напівпрефікс Bulle-**надає іменникам експресивно-підсилювальне значення (з розмовним забарвленням), наприклад:

die Bullenhitze - нестерпна спека

das Bullenglück – величезне щастя

1. Визначте, чим мотивовані значення слів із напівсуфіксом -bulle та напівпрефіксом Bulle-.

2. Утворіть дієслівні словосполучення з такими словами:

Küchenbulle, Pflichtbulle, Bullenhitze, Bullenglück, Kammerbulle.

3. Визначте, чи мають слова з bulle- емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

4. Вживіть слова з -bulle у комунікативній ситуації: «Щасливий кінець сесії».

5. Перекладіть наступний текст, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

Wir wissen nicht viel, er war so ein Sonderling, der ging allen aus dem Wege.

We er lief und stand, murmelte er vor sich hin, aber mit anderen Leuten hat er nicht oft gesprochen. Er war sozusagen ein Pflichtbulle. Alle hatten sich abgewöhnt, ihn auch nur zu grüßen, denn er hat niemals zurückgegrüßt. Im Sommer, bei der Bullenhitze; Kein Wort reden.

(W. Schreier. Eiskalt im Paradies)

- Суфікс **-chen** служить передачі значення ласкавості, зменшуваності, зневажливості, іронічного відносини.

1. Визначте, чим мотивовано значення слів із суфіксом **-chen**: das Löffelchen — ложечка das Vögelchen - пташка das Dingelchen - дрібничка das Löchelchen — дірочка
das Tüchelchen — хустинка

2. Визначте, чи мають слова із **-chen** емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Утворіть дієслівні словосполучення з такими словами:
Löffelchen, Bächelchen, Vögelchen, Mädchen, Kügelchen.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

- a) Sie hat einen anderen geheiratet, ein Bürschen aus unserer Nachbarschaft.
- b) Mit so einem Kumpel wie Sie musste man an einem Tischchen sitzen.
- c) Ein seltsames Völkchen, diese Kinder!
- d) Bin ich etwa ein Zierpüppchen? Wir arbeiten mit Köpfchen, musst du wissen!
- e) Da gibt's nichts zu sagen, du bist kein dummes Kindchen!

5. Вживіть слова з суфіксом **-chen** у комунікативній ситуації «У магазині іграшок».

- Напівпрефікс **Dame-** служить для характеристики осіб жіночої статі за будь-якими особливостями, для характеристики предметів, що стосуються жіночої статі.

1. Визначте, чим мотивовано значення слів із **Dame-**: der Damenbaß — старечий голос співачки
die Damenbranche — галузь (відділ) готового жіночого одягу der Damenflor — жіноче суспільство вищого світу der Damenlocker — хустку в лівій кишені чоловіків
(Der Damenwinkler) der Damenmuffel — однолюб
das Damenlayout — тональний крем для макіяжу

2. Визначте, які слова з **Dame** мають емоційне значення.

3. Назвіть українські еквіваленти слів:

Damenbranche, Damenmuffel, Damenlocker, Damenflor, Damenbaß,
Damenlayout

4. Переведіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) — Kann ich dir meine Freundin vorstellen, Mutti? Das ist Erika, sie arbeitet in der Stadt, in der Damenbranche.

b) Ein Layout (Eng. "layout"- Entwurf, Aufmachung) ist die Platzierung grafischer Elemente auf einer Fläche, etwa einem Plakat oder Buchseite. Mit der Übertragung dieses Fachterminus auf das geschminkte Gesicht einer Frau im Ausdruck Damenlayout reflektiert die Umgangssprache das Konstruierte, Künstliche einer bestimmten Form des Schminkens. Die Konturen des Gesichts werden nicht im Sinne einer Betonung der persönlichen Eigenarten der jeweiligen Frau hervorgehoben, sondern das Gesicht dient — wie ein leeres Blatt Papier — dem Auftrag von Farben und Formen, wobei die Kosmetikindustrie des Layoutes fungiert. (Küpper)

• Суфікс іменників жіночого роду **-ei (-erei, -elei)** надає діям значення оцінної характеристики з негативним відтінком.

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Fachsimpelei — розмови про

роботу die Kraxelei - карабкання на

гору die Alberei - дурість

die Deutelei - неправильне тлумачення чогось die

Faselei - дурниця

die Klimperei - брязкіт die

Barbarei - варварство die

Eselei - дурниці die

Heuchelei - удавання die

Kraftmeierei - хвастощі

die Streberei - кар'єризм

die Teufelei - підступність

die Lümmelei - грубість

die Tölpelei — незграбність

2. Визначте, чи мають слова впр. 1 емоційне значення, вкажіть, як воно виражено:

3. Утворіть дієслівні словосполучення з такими словами: Lümmelei, Teufelei, Streberei, Heuchelei, Eselei, Faselei, Alberei.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів

- a) Es war keine Duckmäuserei: Der Mann war kein Feigling, kein falscher Fuffziger.
- b) Der Mann starb ohne Schreiereien, obwohl der Schmerz an ihm nagte, ihn auffraß.
- c) Es kam zu Schlägereien.
- d) Das Volk nennt eine schlechte Arbeit, eine minderwertige Ausführung der Arbeit die Kokserei.
- e) Er sagte immer, wenn er betrunken nach Hause kam: „Ich liebe dich, Ich liebe dich..., aber nicht als Frau, sondern als Kunstwerk!“ Er war ja immer so, ein Spaßvogel. Mit solchen Spaßvogeleyen ist er auch gestorben. Gott hab' ihn selig!
- f) Mit deiner Kokserei und Liebelei wirst du durchfallen: Die Prüfungen sind kompliziert, mein Freund!

(Küpper)

• Суфікс **-(e)ln** надає дієсловам відтінок зменшуваності, зневажливості, фамільярності.

1. Визначте, який із даних вище відтінків містить кожний з наступних дієслів:
deuteln - тлумачити все хибно

äugeln - стріляти очима

frösteln - мерзнути hüsteln -

покашлювати kreiseln -

крутитися навколо lieben -

фліртувати eifersüchteln —

ревнувати nörgeln —

бурчати französeln -

говорити в ніс tappeln -

перевалюватися у ходьбі

frömmeln - лицемірити

tändeln - кокетувати

nuscheln - мимрити zappeln

- борсатися

2. Назвіть німецькі еквіваленти наступних слів:

покашлювати, перевалюватися, фліртувати, кокетувати.

3. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) - Fiepen Schlangen überhaupt? -

Sie zischeln.

- Zu zischeln verstehen auch wir! -

Herrschaften, lässt das Zischeln!

b) Zuerst bummeln wir durch die Stadt Berlin, dann zeige ich dir meine Wohnung und wir trinken bei uns zu Hause Kaffee oder Tee.

c) Der feine Sand mischte sich in den Wind und verursachte ein ungewohntes Pickeln auf den Gesichtern der Wartenden.

d) Sie hüstelten, schluckten, aber harrten aus.

e) Kritzele mal einen Zettel: Der Strand hat noch nicht geöffnet!

f) Mutter hat gestern gesagt, dass du mit Melonen handeln wirst und Werner hat was von alten Fußtapfen gebrabbelt, in die du wieder getreten bist.

• **Напівпрефікс Engel(s)- надає словам позитивне значення з підсилювальним відтінком:**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів: das Engelshemd - біла нічна сорочка. die Engelsgeduld - велике терпіння das Engelskind — чарівна дитина die Engelsmiene - невинна міна die Engelsstimme - приємний голос die Engelsmusik — щира музика engelsgut - дуже добрий engelschön — дуже гарний

engelsrein - незаймано чистий

2. Визначте, чи мають слова з Engel(s)- емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Утворіть словосполучення з такими словами:

Engelskind, Engelsmusik, Engelsstimme, Engelsgeduld, Engelshemd.

4. Вживіть слова з Engel(s)- у комунікативній ситуації: «Народилася дитина».

5. Перекладіть наступний текст, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) - Hat dir die Sängerin gut gefallen? - Eine fabelhafte Engelsstimme!

b) - Unser Engelskind kommt am Montag an. Ich möchte sie bekanntmachen...

c) Neben den Flügeln (Die schon auf assyrischen Darstellungen von Göttern und Genien vorkommen) gehört das lange weiße Gewand zu den Engelsattributen, so dass ein entsprechendes Nachthemd zum Engelsgewand in sonderliche Verpflichtungen aufzuerlegen.
(Küpper)

• **Напівсуфікс іменників чоловічого роду -fex (пор.: Fex m розг.: дурень, блазень) служить для позначення осіб за захопленнями, уподобаннями (з розмовним забарвленням).**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

der Bergfex - затятий альпініст der

Modfex - затятий модник der Sportfex

- затятий любитель спорту

2. Визначте, чи мають слова з -fex емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Утворіть речення з такими словами: Sportfex, Modfex, Bergfex.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

Ein interesanter Bursche, dieser Brenner! Wirklich, ein sehr interessanter Bursche... Er ist Pechsieder und Jäger gewesen. Sein Vater und sein Großvater waren dasselbe... Also eine ganze Familie von Bergfexen! Er kennt die Gegend wie seine Westentasche.

5. Вживайте слова з -fex у комунікативній ситуації: "Мій друг-спортсмен".

• **Напівсуфікс -frau служить для позначення осіб жіночої статі за родом занять (з розмовним забарвленням).**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Milchfrau - молочниця die Putzfrau -

прибиральниця die Zeitungsfrau —

кіоскерка, листоноша die Waschfrau -

прачка

die Tippfrau-секретарка

2. Визначте, чи мають слова з -frau оціночне значення. Вкажіть, як воно виражено.

3. Складіть речення з такими словами:

Tippfrau, Waschfrau, Putzfrau, Zeitungsfrau, Milchfrau, Scheuerfrau.

4. Перекладіть українською мовою. Зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Julia sah sich nach einem Sessel um, in den sie sich mit Anstand sinken lassen konnte.

— Himmel, bei Ihnen sieht's ja aus, wie in einem Schweinestall. Warum, in aller Welt, nehmen Sie sich keine Scheuerfrau?

b) Jemand klopfte an die Tür. Ich machte auf, unzufrieden dabei, dass mich im Hotelzimmer jemand stört: Da standen drei strahlende Frauen — eine Milchfrau mit frischer Milch zum Frühstück, eine Waschfrau mit meinen frisch gewaschenen und gebügelten Hemden und eine Zeitungsfrau mit der Morgenpost für mich...

(Küpper)

• **Напівсуфікс -fritze вживається в розмовній мові для позначення осіб за родом занять, осіб, які мають від'ємні якості, і надає словам відтінок засудження та іронії.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів: der Heulfritze - рева der Schwabbelfritze - тугодум der Meckerfritze - придира der Trödel-fritze - ледве ноги переставляє der Quakelfritze - базікання der Klatschfritze - пліткар der Quasselfritze - трепач

2. Визначте, чи мають слова з -fritze емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Утворіть короткі речення з такими словами:

Zeitungs-fritze, Film-fritze, Heul-fritze, Bummel-fritze, Trödel-fritze, Mecker-fritze.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Jetzt ist mir klar, був der Kabinen-fritze von uns wollte...

(H. Jobst. Glücksucher)

- b) Meister Kluntsch hustete stärker: „Mann Gottes!“ Die Stimme des Majors.
„Machen Sie sich dünn, Keuchhustenfritze! Bisschen plötzlich, marsch, marsch!“
(E. Strittmatter, der Wundertäter)
- c) Der Gemüsefritze ist frech! Er könnte dir das letzte Hemd ausziehen... (A.
Kolberge. Die Nackte mit dem Gewehr)

• **Напівсуфікс іменників чоловічого роду -geist служить для позначення осіб, які мають позитивні або негативні якості.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів: der Flattergeist — вітряна людина
der Forschergeist — любитель дослідницької роботи
der Freigeist — вільнодумець
der Schöngeist — естет
der Poltergeist — галаслива людина

2. Визначте, чи мають слова з -geist емоційне значення.

3. Утворіть речення з такими словами:

Schöngeist, Freigeist, Quälgeist, Forschergeist, Flattergeist.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

- a) Das Wort „der Forschergeist“ hat noch eine Bedeutung — hochprozentiger Schnaps verleiht dem Zecher einen „forschen Geist“, darum nennt das Volk ihn Forschergeist.

(Küpper)

- b) Mein Großvater ächzt und krächzt die ganze Zeit wie ein Hausgeist.

• **Напівпрефікс Gold-надає словам оціночне позитивне значення з розмовним забарвленням.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

der Goldjunge - милий хлопчик
das Goldkind - славна дитина
das Goldmädchen - славна дівчина
der Goldsohn - золотце (про сина)
die Goldtochter - золотце (про

доньку) goldecht - справжнє
золото goldrein - чесний, чистий
goldrichtig - чиста правда

2. Визначте, чи мають слова з Gold- емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

2. Складіть речення з такими словами: Goldjunge, Goldkind, goldecht, goldrein, goldrichtig.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

- 1) Man muss nur sagen: „Tischchen, deck dich, Goldesel und Goldknüppel aus dem Sack!“, der Goldesel speit Goldstücke aus, hinten und vorn. (Märchen der Brüder Grimm)
- 2) - Roger! Mein Goldkind! Willkommen, Süßer! Wo warst du?
- Wir sind in Barths Wohnung gewesen, dann haben wir getanzt.

• **Напівпрефікс Gott(s)- надає словам експресивно-підсилювальне значення з розмовним забарвленням.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

gottserbärmlich — жалюгідний, плачевний
gottverflucht - проклятий
gottverdammt — проклятий
gottvergessen — забутий, покинутий

2. Визначте, чи мають слова з gott(s)- емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Складіть речення з такими словами:

gottverdammt, gottverlassen, gottvergessen, gottverflucht.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Das Wort Gott im „gottsjämmerlich“ dient als Verstärkung. Formel-hafte Verbindungen mit dem Wort Gott sind ihrem eigentlichen Sinne nach verdunkelt und daher auch ihres religiösen Charakters entkleidet. So ist „gottbewahre“ oder „gottbehüte“ nur eine affektvolle

Verneinung, „Gott sei Dank“ ist nur ein Ausruf der Freude oder der Erleichterung, „gottlob“ soviel wie „glücklicherweise“ usw.

(H. Paul. Deutsches Wörterbuch)

b) - Wir sollen Bücher holen... — Was für Bücher?

— Madame Bovary in Auszügen...

— Was wollt ihr bloß damit in aller Herrgottsfrühe in diesem gottverlassenen Dorf?

• **Напівпрефікс grund-надає прикметникам підсилювальне значення. 1.**

Визначте, чим мотивовано значення слів:

grundanständig - дуже порядний

grundgescheit - високоінтелектуальний,

найрозумніший grundehrlich — дуже чесний

grundfalsch — абсолютно неправильний grundgelehrt —

високоосвічений grundgütig - добрий grundhässig, —

потворний

grundverschieden — зовсім різні

2. Визначте, чи мають слова з grund-оціночне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Складіть речення з такими словами:

grundverschieden, grundhässig, grundgütig, grundgelehrt, grundfalsch, grundanständig.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Er sprach immer ein wenig herablassend, ironisch mit uns und sah beim Sprechen grundgescheit zur Seite.

b) ... «gründlich» als Verstärkung bei Adjektiven: grundbrav, grundehrlich, grundgescheit usw., wo „Grund“ bezeichnet wie Fundament das, was zuerst von einer Sache vorhanden sein muss, damit das übrige sich entwickeln und bestehen kann. (H. Paul. Deutsches Wörterbuch)

• **Напівпрефікс haar-надає прикметникам оціночно-підсилювальне значення з розмовним забарвленням.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів: haardünn - найтонший haargenau - дуже точний haarfein – найгостріший haarscharf – дуже гострий

2. Визначте, чи мають слова з haar- емоційно-оціночне значення.

3. Складіть речення з такими словами: haarscharf, haargenau, haarfein, haardünn.

4. Перекладіть наступний текст українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) ...man trat mit einer Kiste Pflaumen hinzu: man musste sie aufmachen, aber wie?...man steckte ein kurzes, breites, haarfeines Messer hin, es ließ sich damit leicht und rasch die Kiste lösen, so dass die Pflaumen von selbst auf den Tisch kullerten, süße, schwarze und gelbe Flecken hinterlassend...

b) Haar ist Symbol für das Kleinste, Feinste: haarbreit heißt „nicht ein Haar breit“; dazu auch: haarklein, haarscharf, Haarstrich, Haarspalterei usw.

• **Напівсуфікс -hals іменників чоловічого роду служить для позначення негативних якостей особи.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

der Geizhals — скнара der

Schreihals — крикун, горлопан

der Wagehals - зірви-голова

der Langhals — цікавий

2. Визначте, чи мають слова з -hals емоційне значення. (Вправа 1)

3. Складіть речення з такими словами:

Schreihals, Wagehals, Langhals, Geizhals.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Geizhals, ursprünglich (16.Jh.) = „gieriger Rachen“, später daneben auch Geizkragen, der heutige Sinn von Geiz = „übertriebene Sparsamkeit“ tritt zuerst als Nebenvorstellung auf und fängt im 18. Jahrhundert an der Übliche zu werden.

(H. Paul. Deutsches Wörterbuch)

b) „Sie haben vorgestern nicht bezahlt, mein Herr!“ — sagte der Weine, wich dem Schreihals aus und pries seine Waren weiter an: „Erlesene Paste aus fernen Ländern!.. Schreihals!“

(E. Schrittmatter. Der Wundertäter)

• **Напівсуфікс іменників чоловічого роду -hans служить у розмовній мові німецької мови для позначення негативних якостей особи.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

der Fabelhans – фантазер

der Faselhans - пустомеля

der Kleckerhans - грязнуля

der Prahlhans - хвалько

2. Визначте, чи мають слова з -hans емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Складіть речення з такими словами: Prahlhans, Faselhans, Fabelhans.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Das Wort „faseln“ bedeutet „törichtes Zeug reden“, existiert in der deutschen Umgangssprache seit dem 18. Jahrhundert dazu: „Faselhans“.

(H. Paul. Deutsches Wörterbuch)

b) Marschners Mitteilungsdrang war nicht aufzuhalten...Stanislaus fühlte sich wie ein Gekreuzigter, in dessen Wunden mit einem Quirl geführt wird. Er ging auf Marschner los: Dieser Prahlhans sollte zu Bett. Gleich würde der Offizier vom Dienst erscheinen...

(E. Schrittmatter. Der Wundertäter)

5. Вживіть слова з -hans у комунікативній ситуації: «Негативний герой твору».

• **Напівсуфікс -hase (пор.: der Hase — заєць) іменників чоловічого роду служить для позначення осіб (у розмовній промові), які мають певні якості та схильності.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів: der Bühnenhase – артист театру der Angsthase – боягуз der Filmhase - артист кіно

der Kinohase — любитель кіно

2. Визначте, чи мають слова з -hase емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Складіть речення зі словами:

Filmhase, Kinohase, Angsthase, Bühnenhase.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) - Lass ihn doch, den Schwätzer!

- Nein, er ist kein Schwätzer, eigentlich ist er **быв** Schlimmeres. Ein Angsthase ist er!

b) Stanislaus wurde in den Kohlenkeller geschickt. Ein Mensch seiner Art gehörte in die Unterwelt ... Meister und Meisterin schrien auf ihn ein: Bauernläummel! Hurer! Verführer! Nicht einen Tag länger! Das ist der Dank! Hungern, bis dir die Geilheit und Angsthase aus dem Blute schwindet!“... Ein Gewitter von Schimpfreden. Der Meister brüllte das Schlusswort: „Wenn wir nicht fromm und heilig wären, so...

(E. Schrittmatter. Der Wundertäter)

5. Вживіть слова з -hase у комунікативній ситуації: «Пристрасний любитель кіно».

• **Напівпрефікс Haupt-** (порівн.: **das Haupt** - голова) надає іменникам експресивно-підсилювальне значення.

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

der Hauptherr - молодчина

der Hauptmacher - призвідник (головний)

der Hauptnarr - дурень (грунтовний)

2. Визначте, чи мають слова з Haupt- оціночне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Складіть речення з такими словами:

Hauptherr, Hauptmacher, Hauptnarr, Hauptheld, Hauptrolle.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

- a) Die Offiziere... hatten ihn, den ehemaligen Schauspieler, den Hauptmacher aller Spiele, sofort als einen den ihren aufgenommen.
- b) ...er verbrachte die letzten drei Jahre in seinem Hauptquartier.
- c) In Zusammensetzungen bezeichnet „Haupt-“ das Bedeutendste in seiner Art: Hauptsache, Hauptstadt, Hauptalter, Hauptbuch, Hauptwache, Hauptwort usw.; zuweilen (umgangssprachlich) nur etwas besonders Hervorragendes, auch mit ironischer Färbung: ein Hauptspaß, ein Hauptkerl, ein Hauptnarr usw.

(H. Paul. Deutsches Wörterbuch)

5. Вживіть слова з Haupt- у комунікативній ситуації «Головний герой фільму».

• **Напівпрефікс heiden-** (від **der Heide** - язичник, ідолопоклонник) надає іменникам підсилювально-оціночне значення (з розмовним забарвленням).

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Heidenangst - жахливий страх
die Heidenarbeit - важка робота
der Heidendreck — страшний бруд
das Heidengeld - скажені гроші
das Heidenglück — нечуване щастя
der Heidenkrach — страшний гуркіт, (сварка)
der Heidenspektakel — жахливий скандал
der Heidenlärm — пекельний шум
die Heidenmühe — величезне зусилля
das Heidenpech — жахлива невдача
der Heidenschreck — страх, переляк
der Heidenrespekt — глибока пошана
der Heidenspaß — величезне задоволення
das Heidenvermögen — величезний стан
das Heidenwetter - погана погода
heidenfroh - дуже веселий
heidenschnell — дуже швидкий
heidenschwer — дуже важкий

2. Визначте, чи мають слова з heiden- емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Складіть речення з такими словами:

Heidenangst, Heidenarbeit, Heidenglück, Heidenlärm, heidenfroh, heidenschwer.

4. Згрупуйте слова вправи 1 залежно від їхньої позитивної або негативної оцінки у значенні.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

Nachdem das Kind geboren war, kam er viel leichter mit Julia aus — sie machte ihm keinen Heidenkrach mehr, keine Szenen und jetzt hatte er Heidenglück, er war glücklicher als je zuvor: er konnte wahrlich zufrieden sein mit seiner Ehe. Wenn er sie mit anderen verglich, dann sah er ernst, was für ein Glückspilz er war und welches Heidenglück er hatte. Seine Frau war wirklich ein furchtbar netter Kerl. Und wie gescheit sie war!

6. Вживіть слова з heiden- у комунікативній ситуації: «Аварія».

• **Напівсуфікс -held (від Held, der -герой) іменників чоловічого роду служить для позначення з нехтуючим відтінком осіб з негативними схильностями, якостями.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів: der Bierheld — п'яниця der Gamaschenheld — педант der Maulheld — хвалько der Messerheld — головоріз der Phrasenheld - фразер der Raufheld — скандалист der Revolverheld — забіяка der Pantoffelheld — чоловік під каблуком дружини der Weiberheld — серцеїд der Zungenheld — базікання

2. Визначте, чи мають слова з -held емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Складіть речення з такими словами:

Zungenheld, Maulheld, Pantoffelheld, Raufheld

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

— Im Dezember, glaub' ich, waren hier auch solche Maulhelden. Wegen der

Getreideablieferung. Denen fehlte bloß noch eine Kanone, sonst war alles an ihnen dran: Riemen, Handgranaten und Pistolen. Und eilig hatten sie's! Kein überflüssiges Wort verloren sie. Sahen nur zu, dass sie bald wieder wegkamen auf ihren Schneeschuhen. Wir stellten ihnen verschiedene Fragen, aber sie gaben auf nichts Antwort.

5. Вживіть слова з -held у комунікативній ситуації: «Безхарактерний чоловік».

• **Напівсуфікс -hengst (der Hengst - жеребець) служить для позначення осіб чоловічої статі за родом занять з відтінком осуду, презирства.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

der Bürohengst — канцелярський щур

Paragraphenhengst — гачкотвор, писака

der Schreibstubenhengst - канцелярський щур

2. Визначте, чи мають слова з -hengst емоційно-оцінкове значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Перекладіть наступний текст, зверніть увагу на переклад емоційних слів: Er konnte als bekannter Schauspieler zu Hause bleiben, wollte aber kein Etappenhengst sein und meldete sich an die Front.

4. Вживіть слова з -hengst у комунікативній ситуації «Нецікава професія».

• **Напівпрефікс Herz-надає прикметникам і сущим експресивнопідсилювальне значення (завжди з позитивним відтінком).**

1. Визначте, чим мотивовано значення слів

herzallerliebst — дуже милий herzensfroh —

сердечно радий herzensgut — добрий herzinnig

— щирий herzergreifend — зворушливий

herzerquickend — бадьорий herzerschütternd —

приголомшливий herzeliebt — дуже

улюблений die Herzensangst — сильний страх

die Herzensfreude — величезна радість der

Herzensfreund — серцевий друг die Herzensgüte

— серцева доброта die Herzenslust — відрада

die Herzensnot — лихо die Herzensqual —
душевне борошно der Herzenswunsch — щире
бажання der Herzensbruder — сердечний друг
рідний брат der Herzensjunge — рідний
(улюблений) хлопець das Herzenskind — рідна
дитина
der Herzensmensch — дорога людина

2. Визначте, чи мають слова з Herz (en) - оцінне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Складіть речення з такими словами:

Herzensjunge, herzensfroh, herzinnig, herzensgut, herzergreifend, herzgeliebt, Herzenskind, Herzensmensch, Herzenswunsch, Herzensangst.

4. Перекладіть наступний текст, зверніть увагу на переклад емоційних слів:
Meine herzallerliebste Julia!

Ich bin herzensfroh, dass wir Freunde sind. Mein Herzenswunsch seit jeher ist, dass unser Leben so rein sein soll, wie ein Quell, dass wir uns auch ohne viele Worte verstehen und uns nie zanken wie die anderen...

Das alles schreibe ich mit klopfendem Herz und erwarte, dass du ein Herzensbruder seiest und schreibest mir bald. Dein Herzensfreund Paul.

5. Продумайте, з чого можна починати листи:

до коханого брата, батька; до коханої сестри, матері, подруги, до коханого друга.

• **Напівсуфікс Himmel-** надає словам підсилювальне значення (з розмовним забарвленням).

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Himmelangst - смертельний страх

die Himmelsgeduld - ангельське

терпіння himmelweit - дуже далеко

himmelhoch - дуже високо

himmelangst - страшно, моторошно

2. Визначте, яке емоційне значення мають слова вправи 1, та вкажіть, як воно виражене.

3. Складіть речення з такими словами:

Himmelangst, Himmelsgeduld, himmelhoch, himmelweit.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Julia stand neben Michael... sie wollten schon am Ostermontag abreisen.

— Ich fürchte, es war ein bisschen still hier. Hoffentlich hast du dich nicht gelangweilt?

— Es war himmlisch!

— Du hast meinen Eltern riesig gefallen. Sie haben dich richtig ins Herz geschlossen.

— Woher weißt du das?

— Ach, das merke ich!

b) In der Umgangssprache sind solche Zusammensetzungen verbreitet, wie Himmelslust, Himmelswonne und adjektivische Zusammensetzungen sind in der poetischen Sprache, wie himmelfroh, himmelseelig, himmelschön, himmelvoll usw. (H. Paul. Deutsches Wörterbuch)

5. Вживіть слова з Himmel- у комунікативній ситуації: «Страх».

• **Напівпрефікс hinter-надає дієсловам значення таємної, зловмисної дії, обману, що негативно оцінюється тим, хто говорить.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

hinterbringen - доносити

der Hintergedanke -

таємні наміри

hintergehen –

обманювати die Hinterlist

- підступність, хитрість

hintertreiben -

перешкоджати der

Hintersinn- таємні думки

hinterziehen - приховувати

2. Визначте, яке значення мають слова вправи 1, вкажіть, як вона виражена.

3. Складіть речення з такими словами:

Hintersinn, Hinterlist, hinterbringen, hinterziehen, hintergehen, hinterbleiben.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Er konnte seine Tränen nicht hinterhalten.

(Pestalozzi)

b) Ich habe nicht gelernt zu hinterhalten, noch jemand etwas abzuhalten.

(Goethe)

c) ...kurz also, und ohne Hinterhalt, Madame! Ist's wahr?

(Schiller)

d) Ich kannte keinen Hinterhalt, kein Misstrauen.

e) Um ein Kartenspiel zu gewinnen, muss man eine Hinterhand benutzen.

f) Sie gab den Herzoginnen gutmütige Ratschläge, wie sie sich schminken sollten, und ließ sie ihre Kleider kopieren. Sie war immer ausgezeichnet angezogen. Auch ihr Mann, der sich in den kindlichen Illusionen wiegte, sie bekäme ihre Toiletten umsonst, ahnte nicht, welche Unsummen sie verschlangen, die Julia von Zeit zu Zeit hinterziehen musste.

• **Перший частотний компонент hinunter-** надає дієсловам значення **інтенсивності, швидкості дії.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

hinuntergießen - пролити

hinunterschlingen - жадібно ковтати

hinunterkippen - випити залпом

hinunterstürzen – перекинути

2. Визначте, чим виражена інтенсивність значення слів (впр. 1).

3. Складіть речення зі словами: hinuntergießen, hinunterkippen, hinunterschlingen, hinunterstürzen

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

Einen Kaffee, bitte! - er hob den Finger und fügte hinzu: Schwarz! Und, bitte, recht stark! Sonst stürzte er seinen Kaffee hinunter.

5. Вживіть слова з hinunter- в комунікативній ситуації «Студент у їдальні під час перерви».

• **Напівпрефікс Höllen-** (пор.: der Hölle — пекло) надає словам експресивно-оціночне значення (з розмовним забарвленням).

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Höllenangst — панічний страх der
Höllenbraten — чорт (про людину) die Höllenbrut
— вилудок пекла (про людину) die Höllenglut —
страшна спека der Höllenbrand — пекельна спека
der Höllenlärm — пекельний гуркіт die Höllenpein
— страшне невезіння die Höllenqual — пекельні
борошна der Höllendurst — сильна спрага der
Höllenspektakel — пекельний шум die
Höllengeschwindigkeit — божевільна швидкість
das Höllentempo — божевільний темп

2. Визначте, який експресивний відтінок мають слова з Höllen-.

3. Назвіть українські еквіваленти та складіть словосполучення зі словами:

Höllenspektakel, Höllenqual, Höllenbrand, Höllendurst, Höllenbrut, Höllenglut,
Höllentief, Höllenlang.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) In einigen Zusammensetzungen wird „Hölle“ als Verstärkung empfunden, SO Z.B.

(H. Paul. Deutsches Wörterbuch)

b) Da ist endlich unsere höllenlange Reise zu Ende und wir sind schon zu Hause.

(Märchenbuch) 5. Вживіть слова з Höllen- у комунікативній ситуації: «Їзда на мотоциклі».

• **Напівпрефікс іменників Hund(e)-** (пор.: der Hund — собака) надає словам експресивне значення (з розмовним забарвленням).

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Hundearbeit — важка праця der
Hundefraß — огидна їжа das

Hundegeld — жалюгідні гроші die
 Hundekälte — собачий холод das
 Hundeleben — собаче життя das
 Hundeloch — будка (погане житло)
 hundselend — нещасний hundejung —
 молокосос hundekalt — дуже холодно
 hundematt — сильно втомлений
 hundserbärmlich — поганий der
 Hundelohn - низька зарплата
 hundsgemein — низький, підлий
 hundsmager — худий, виснажений das
 Hundepack — зброд das Hundewetter
 — погана погода hundsmiserabel —
 огидний
 hundemüde — втомлений

2. Визначте, які відтінки значення мають слова Hunde- (впр. 1).

3. Назвіть українські еквіваленти слів з оціночно-принижальним значенням, наведіть приклади: hundemüde, hundekalt, hundejung, hundselend, hundsmager, Hundeleben, Hundekälte, Hundearbeit

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Ihr werdet noch winseln, ihr Hundesöhne!.. Ihr werdet noch bittere Tränen weinen...

b) - Du hast ganz schön geladen, - sagte eine Männerstimme.

- Kurbel - Otto! - Schrie Adam, - Mensch! Alter! Willst du mir nicht helfen? —
 Häng dich bei mir ein, auf vier beinen läuft sich's besser. Macht es dir was aus,
 wenn ich mitkomme?

- Mitnichten! - rief Adam.

- Ist dir was? - Fragte Otto, du warst eben noch so schön in Fahrt.

— Mir ist auf einmal hundsmiserabel übel, — sagte Adam.

- Glück auf und frohes Fest! (E. Schrittmatter. Der Glücksucher)

• **Префікс hyper-** надає словам підсилювальне значення.

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

hyperfein - надтонкий
hypermodern - надмодний
hyperkorrekt - надкоректний
hypernervös – дуже нервовий
hyperkritisch - надкритичний

2. Визначте, який відтінок значення мають слова вправи 1.
3. Складіть речення з такими словами, які мають у своєму значенні відтінок іронії: hypermodern, hypernervös, hyperkritisch, hyperkorrekt, hyperfein.
4. Перекладіть наступний текст, зверніть увагу на переклад слів з hyper-:
a) Die hypermodernen, hyperfeinen Bekleidungsstoffe halten nicht einmal hyperkorrekte Hyperkritik aus: Sie sind unbequem in der tagtäglichen Tracht.
(NBI)
b) Hyperfeine chemische Faser ersetzen viele Legierungen.
c) „Die Kritik war hyperkorrekt;
5. Вживіть слова вправи 1 у комунікативній ситуації: «Характеристика модних речей».

• Суфікс іменників чоловічого роду -jan (-ian) служить у німецькій розмовній мові для характеристики осіб, які мають негативні якості.

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:
der Blödian — глухий кут der
Grobian - олух, хам der
Dummerjan – дурнів der
Liederjan - нечупара, шалопай
2. Визначте, який колір значень мають слова з -jan.
3. Наведіть приклади з такими словами:
Schlenderjan, Schmierjan, Liederjan, Grobian, Blödian, Dummerjan.
4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:
a) Der arme Nottrodt hatte ja einen Sohn, einen Nichtstuer, einen Liederjan... Der ist seit vier Jahren abgereist.

b) In einem finsternen Walde lebte einmal vor langer, langer Zeit ein Hofbauer. Drei Söhne wuchsen ihm heran. Die beiden Älteren hatte der Bauer in sein Herz geschlossen. Den Jüngsten aber konnte niemand leiden, weder Eltern noch Brüder. Jeden Tag schimpften sie auf ihn und nannten ihn Dummerjan.

(Märchen von der Bernsteinküste)

c) Der König ließ allerlei Waffen herbeibringen: Schwerter, Schleudern, Speere, Schießisen, Helme, Kettenpanzer und Streitäxte. Der Dummerjan aber nahm nur ein großes Beil. „Mit den anderen Waffen weiß ich nicht umzugehen. Aber die Axt kann ich schwingen, das bin ich gewöhnt.“

(Märchen)

5. Вживіть слова з -jan у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівпрефікс Kern-** (пор.: **der Kern** — **ядро**) надає словам експресивнопідсилювальне значення (з розмовним забарвленням).

1. Визначте, чим мотивовано значення наступного слова: kernbrav - дуже сміливий, бравий

kerngesund – дуже здоровий

2. Визначте, чи має слово вправи 1 емоційне значення.

3. Складіть речення зі словом kerngesund.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

— Dann bist du ein Teufelskerl, weil sogar die Pferde Respekt von dir haben, ein kernbraver Teufelskerl! Ein gutes Zeichen ist das! Ein sehr gutes...

a) In der Umgangssprache gebraucht man im Gegensatz zum Splint das Kernholz, daher solche Zusammensetzungen, wie kernfaul, kernfest, kerngesund. In der Bedeutung „besonders gute Art“ gebraucht man vielfach Zusammensetzungen Kernmensch, Kernspruch, Kernlied usw. (H. Paul. Deutsches Wörterbuch)

• **Напівпрефікс Knall-** (пор.: **der Knall** - **тріск**) надає іменникам експресивне значення (з розмовною забарвленням).

1. Визначте, чим мотивовано значення іменників:

der Knalleffekt — фуор die

Knallhitze — сильна спека

der Knallkopf — божевільна, людина «з заскоком» knalleng — в обтяжку knallgelb — яскраво-жовтий knallbunt — дуже строкатий knallheiß — страшно жарко knallrot — яскраво-червоний knallblau — яскраво-синій

2. Визначте, який експресивно оціночний відтінок мають слова (1).

3. Складіть речення з такими словами:

Knallkopf, Knallhitze, Knalleffekt, knallheiß, knallrot.

4. Назвіть німецькі еквіваленти слів:

яскраво-зелений, яскраво-синій, дуже строкатий.

5. Перекладіть українською мовою:

a) Er stand mit dem Gesicht zum Fenster und schärfte sein Rasiermesser, ich sah nur die eine Wange von ihm. Und diese färbte sich knallrot...

b) Sie war siebzehn Jahre alt, schlank, zigeunerhaft, hübsch und schlampig. Die großen dunklen Augen standen ein wenig schräg in dem schmalen Gesicht. Von der rechten Augenbraune zog sich eine halbkreisförmige Narbe über die gebräunte Stirn. Das lockige braune Haar, das immer unordentlich war, raffte sie mit leuchtend bunten Bändern zusammen. Überhaupt bevorzugte sie eine bunte, absonderliche Kleidung, flammend rote Röcke, knallgelbe Mieder, grüne Halstücher.

(D. Noll: Die Abenteuer des Werner Holt)

6. Вживіть слова вправи 1 у комунікативній ситуації: «Всі кольори веселки».

• **Напівсуфікс іменників чоловічого роду -kopf служить для позначення осіб за зовнішніми ознаками та рисами характеру.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів: der Kahlkopf — лисий der

Lockerkopf — кучерявий

der Eselskopf — дурний

der Döskopf — соня, розтяпа

der Drehkopf — зірви-голова

der Murrkopf — плутанина

der Quatschkopf — базікання

der Rappelkopf — навіжений
der Wutkopf — злюка der
Dickkopf — впертий der
Schlaukopf — лукавий der
Starrkopf — впертий
der Tollkopf — безумець

2. Визначте, чи мають слова вправи 1 емоційне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Складіть словосполучення з такими словами:

Sprudelkopf, Strohkopf, Dummkopf, Trotzkopf, Engelskopf.

4. Розподіліть слова вправи 1 на слова з позитивною емоційною оцінкою та слова з негативною емоційною оцінкою.

5. Перекладіть українською мовою:

a) Was habe ich damit zu tun? Er ist selbst kein Dummkopf: Er sieht, wie das Leben wird, aber er weiß nicht, wohin...

... der Wirt... war ein würdevoller Greis mit einem ... Kahlkopf.

(W. Kaufmann. Der Spinner)

b) — Ach, ich Dummkopf hab' dem natürlich keine Bedeutung beigemessen. Ach, ich Strohkopf! Mein Gott, was für ein Esel bin ich!...

c) So ein Starrkopf bist du! Machst immer Dummheiten! Wie kannst du überhaupt hier an der Hochschule studieren? Wie kannst du ein Lehrer werden? Das ist schwer zu verstehen...

• **Напівпрефікс Kreuz-** (порівн.: das Kreuz, - хрест) надає іменникам експресивно-оцінчне значення.

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

kreuzbrav — дуже слухняний

kreuzdumm — найдурніший

kreuzehrlich — найчесніший

kreuzfidel — веселий

kreuzgefährlich — найнебезпечніший

kreuzglücklich — найщасливіший
kreuzunglücklich — нещасний
Kreuzdonnerwetter — тисяча
чортів!
Kreuzschockschwerenot — чорт забирай

2. Визначте, який відтінок значення виражений у словах вправи 3.

3. Складіть речення з такими словами:

kreuzehrlich, kreuzdumm, kreuzelend, kreuzbrav, kreuzfidel, kreuzgefährlich

4. Перекладіть наступний текст:

a) In Flüchen findet „Kreuz“ Verwendung: Kreuzdonnerwetter usw.; daher wohl abgeblasst der Gebrauch als Verstärkung: kreuzbrav, kreuzfidel. Im Anschluss an die Bibel... ist „Kreuz“ Symbol für auferlegte Leiden; scherzhaft heißt die Frau - Eherkreuz, Hauskreuz; der Junge - Kreuzotter, Kreuzspinne; Fensterkreuz, Kreuzweg, Kreuzfeuer, Kreuzgang, Kreuzschnabel usw.

(H. Paul. Deutsches Wörterbuch)

b) Kreuzdumm war der ganze Einsatz organisiert!

c) Die Flinte, die wir im Fluss fanden, sah kreuznagelneu aus.

• **Напівсуфікс іменників жіночого роду -liese служить для позначення осіб жіночої статі, які мають від'ємні якості.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів: die Faselliese - пустомеля
die Schnatterliese - тріскачка die Flennliese - плакса die Schwabbelliese -
бовтанка die Heulliese - рева die Bummelliese - копуша die Kleckerliese -
замарашка die Quatschliese - кумушка die Nölliese - мямля die Schmutzliese -
грязнуля die Zimmerliese - недоторка die Schwatzliese – пліткарка

2. Визначте, які експресивно-оціночні відтінки значення мають слова вправи 1.

3. Складіть речення зі словами:

Heulliese, Flennliese, Zimmerliese, Schmierliese, Quackelliese.

4. Назвіть українські еквіваленти до слів:

Schmierliese, Quackelliese, Heulliese, Zimperliese, Flennliese.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) У berühmte Schauspielerin konnte sie sehr leicht und schnell die Rolle einer Flennliese spielen. Цієї richtete nochmals die Augen auf ihn: Sie konnte weinen, ohne zu schluchzen, die wundervollen dunklen Augen weit geöffnet, das Gesicht starr und unbewegt.

b) So eine Quackelliese und meine Schwester? Nein!

(E. Schrittmatter. Der Wundertäter)

c) Das Signal wurde gegeben. Die Prinzessin und der Schnellfüßiger rissen sich gleichzeitig von der Stelle los. Schon nach wenigen Minuten sauste der Schnellfüßige mit dem Sack auf dem Rücken wie der Wind an dem Mädchen vorüber, rannte zur Quelle, füllte die Flasche und lief zurück. Auf dem halben Weg traf er die Königstochter, die noch mit leerer Flasche der Quelle zueilte. "Warte einen Augenblick, Bruder!"

(Märchen)

6. Вживіть слова з -liese у комунікативній ситуації: «Які бувають дівчата?»

• Суфікс іменників -ling служить для позначення осіб чоловічої статі з негативними рисами характеру, непривабливою зовнішністю.

1. Визначте, чим мотивовано значення слів:

der Dümmling - дурник der

Naivling — наївна людина der

Feigling - боягуз der Dichterling

- віршомаз der Finsterling -

похмура людина

der Schreiberling – писака

2. Визначте, як виражено емоційно-оцінне значення слів вправи 1.

3. Назвіть українські еквіваленти слів із оцінним значенням: Naivling, Dichterling, Schreiberling, Dümmling.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад слів із суфіксом -ling:

a) Er war kein Feigling... Also war er nun ein Sonderling? Als solcher war er weder dem Sohn noch der Tochter und der Frau erschienen: ein anständiger Mensch war er, weiter nichts...

b) Dort erwartete sie ein herrlicher Jüngling, und er sagte ihr, er sei eben jene Natter, die sie damals im Ärmel ihres Hemdes gefunden hatte.

(Märchen)

5. Вживіть слова з -ling в комунікативної ситуації «Обговорення невдалого вірша поета-початківця».

• **Напівсуфікс іменників -mamsell служить для позначення осіб жіночої статі за родом занять (з розмовним забарвленням).**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Kaltmamsell - буфетниця

die Milchmamsell - молочниця

die Küchenmamsell –

кухарка die Tippmamsell -

секретарка

2. Визначте, чи входить до семантики слів з -mamsell оцінне значення. Укажіть, як воно виражене.

3. Назвіть українські еквіваленти слів із оцінним значенням: Kaffeemamsell, Herdmamsell, Tippmamsell, Büfettmamsell.

4. Перекладіть наступний текст, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Im nahegelegenen Lebensmittelgeschäft war eine hübsche Kassiererin aufgetaucht. Nichts Besonderes..., so eine Tippmamsell.

b) Er traf Elli, die Tippmamsell, fast zufällig, fasste sie an der Hand und zog sie hinter sich her durch die Gänge, ohne dass sie Zeit hatte, sich zu wehren...

• **Напівпрефікс -mause надає прикметникам експресивного значення (з розмовним забарвленням).**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів: mäschenstill - тихенький
mauselebendig - живенький mausearm - біденький mauseflink - спритний
mausenaß - промоклий mausetot - неживий

2. Визначте, який відтінок властивий значенню слів вправи 1.

3. Складіть речення зі словами:

mausetot, mausenaß, mauselebendig, mauseflink, mausearm.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Es ist in unserem Audimax mäuschenstill, wenn unsere Frau Rektorin ihre Vorlesungen hält.

b) ...eine Zeremonie stand bevor, da musste man sich mäuschenstill verhalten.

c) Im Wort „mausetot“ ist es jetzt nur Verstärkung, ebenso wie „mäuschen“ im „mäuschenstill“.

(H. Paul. Deutsches Wörterbuch)

5. Вживіть слова вправи 1 у комунікативній ситуації: «Пізнє повернення додому».

• **Напівпрефікс -meier** служить для позначення осіб, які мають різні негативні якості та властивості (з розмовним забарвленням).

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

der Angstmeier - боягуз der

Quatschmeier - брехун der

Heulmeier - рева der

Schwindelmeier - пустомеля

der Schwabbelmeier – базікання

2. Назвіть українські еквіваленти слів та наведіть приклади: Angstmeier, Heulmeier, Schwabbelmeier, Kraftmeier.

3. Перекладіть наступний текст, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Als Appellativum immer mehr zurückgedrängt, hat „Meier“ als Familienname eine große Verbreitung gefunden, dazu zahlreiche Zusammensetzungen, wie „Angstmeier“ (ängstlicher Mensch). (H. Paul. Deutsches Wörterbuch)

b) Der Alte sollte mit dem verdammten Angstmeier Schlitten fahren... (W. Steinberg. Fahndung nach dem Untier)

4. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівсуфікс -mensch** служить для позначення осіб, які мають позитивні та негативні якості.

1. Визначте, чим мотивовано значення слів:

der Unglücksmensch — невдаха

der Aktenmensch — чинуша

der Arbeitsmensch — роботяга

der Ichmensch — егоїст

der Tatmensch — ділова людина

der Büromensch — бюрократ

der Büchermensch — книгоєд

2. Визначте, які оціночні відтінки мають слова вправи 1.

3. Назвіть українські еквіваленти слів із оцінним значенням:

Pflichtmensch, Kanzleimensch, Dutzendmensch, Edelmensch, Naturmensch, Mordsmensch.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на емоційні слова:

a) Er hat sich entschlossen, wieder den überlegenen Plaudermenschen zu spielen...

(W. Steinberg. Fahndung nach dem Untier)

b) Nein, lieber ein geborener Dickmensch sein! Bei denen hat der Schmerz Wurzeln geschlagen und gedeiht; Hirn, Herz und Gemüt gleichen sich an, zuweilen vortrefflich. Unter Dickwästen findet man keine Zyniker oder Mördernaturen; Fettwerden aber... Fettwerden ist hässlich.

5. Вживіть слова вправи 1 у комунікативній ситуації: «Книголюб».

• **Напівсуфікс іменників -michel** служить для визначення осіб чоловічої статі, що володіють негативними якостями (з розмовним забарвленням).

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

der Quatschmichel — базікання

der Heulmichel — рева

Schwatzmichel - пустомеля
der Flennmichel - плакса
der Dreckmichel - нечупара

2. Визначте, який відтінок властивий значенню слів вправи 1.

3. Назвіть українські еквіваленти слів із негативним емоційним значенням:
Flennmichel, Quatschmichel, Schwatzmichel, Heulmichel.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) - Ich habe den Burschen angewiesen zu warten, bis wir seine Aussage überprüft haben: Ist doch ein Lumpmichel!

— Na, ja, Lumpmichel... vielleicht sollte man ihn nicht so nennen. Offen gestanden, ist er mir jetzt sympathischer, als er es anfangs gewesen war. (W. Steinberg. Fahndung nach dem Untier)

• **Напівпрефікс Mord-** (пор.: **der Mord**, - вбивство, смерть) надає іменникам експресивно-оціночне значення (з розмовним забарвленням).

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Mordsarbeit — пекельна робота der

Mordspektakel— шум, гам das Mordsding

— величезна річ der Mordsdurst —

страшна спрага der Mordseifer — дика

запопадливість das Mordsglück —

величезне щастя der Mordskrach —

страшна сварка der Mordslärm —

жахливий шум die Mordsstimme —

потужний голос die Mordsstrapaze —

стрес das Mordsweib — бій-баба der

Mordsweg — важка дорога die Mordswut

— дика лють mordswenig — мізерно

малий mordsdumm — дурний mordsfidel

— веселий mordsgescheit — тямущий

mordsgroß — величезний mordshässlich

— потворний mordslangweilig — нудний

der Mordsskandal — жахливий скандал

der Mordsrausch — сильне сп'яніння die

Mordsgeschichte — моторошна історія
das Mordsgeschrei — страшний крик
der Mordsspaß — величезне задоволення

2. Визначте, який відтінок властивий значенню слів вправи 1. 3. Складіть речення зі словами: mordsdumm, mordsfidel, mordsgescheit, mordsgroß, mordshässlich, mordslangweilig, mordswenig, Mordswut, Mordsweib, Mordsstimme.

4. Назвіть німецькі еквіваленти з Mord-, перевірте себе за вправою 1: шум, гамір, тямущий, велике старання, важка робота, велике щастя, лютий холод, величезне задоволення, крик, стрес, великий скандал.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) — ...um welche Zeit war der Mordskrach?

- Zwischen elf und zwölf.

(W. Steinberg. Fahndung nach dem Untier)

b) Ach, das war eine Hochzeit! Doch auf dem Mordsheimweg erging's mir schlecht.

(Märchen von der Bernsteinküste)

c) Wenn wir ihn umlegen, dann fingiere ich 'n Selbstmord, da haben wir eine Chance, dass man uns nicht erwischt. Aber wenn er uns anzeigt, geht's uns dreckig, dann wird's einen Mordskrach geben... (D. Noll. Die Abenteuer des Werner Holt)

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• Напівсуфікс іменників -narr служить для позначення осіб чоловічої статі, що мають негативні властивості, схильності, уподобання.

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

der Blumennarr - любитель

квітів der Büchernarr -

книголюб der Hansnarr - дурень

der Kleidernarr - модник, чепурунок

2. Визначте, який експресивно-оцінний відтінок властивий значенню слів вправи 1.

3. Назвіть українські еквіваленти слів з емоційно-оцінним значенням: Aprilnarr, Putznarr, Weibernarr, Musiknarr, Modenarr.

4. Назвіть німецькі еквіваленти з -narr, перевірте себе за вправою 1: меломан, бібліоман, любитель квітів, модник, франт.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад слів із суфіксом -narr:

a) Wie „Tor“ bezeichnet es ursprünglich den Irrsinnigen; weiterhin denjenigen, der sich berufsmäßig verrückt anstellt; dazu Narrenkappe als dessen Kleidung, als Symbol des Narren im allgemeinen gebraucht.

(H. Paul. Deutsches Wörterbuch)

b) ...Das schlimmste ist jedoch Höllenofen drei, die Direktion. Da sitzen ein paar Affennarren, haben von Tuten und Blasen Keine Ahnung, benehmen sich aber, als hätten sie die Weisheit schon als Säuglinge mit Löffeln gefressen. Wenn Meister Storch der Kaiser wäre, würde er die ganze Sippschaft nach Armsdorf in die Irrenanstalt überführen...

(H. Jobst. Der Findling)

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівпрефікс ober- надає прикметникам експресивно-оцінне підсилювальне значення з негативним відтінком.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

oberfaul - недбайливий

obermies - препоганий

oberflach - дуже млявий

oberschlau – хитрий

2. Визначте, який відтінок оцінного значення притаманний словам вправи 1.

3. Назвіть українські еквіваленти слів з емоційним значенням, наведіть приклади:

oberschlau, oberfaul, obermies, oberflach.

4. Перекладіть наступний текст, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

Er war ein oberfauler Alter, - erklärte der Nachbar dem Inspektor, - aber er hatte Geld und verlieh es immer, um mehr zu bekommen, also auch ein overschlauer Alter!

(W. Steinberg. Fahndung nach dem Untier)

5. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівсуфікс іменників -ochse служить у німецькій розмовній мові для позначення (образи) осіб чоловічої статі, які мають негативні якості.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів: der Heuochse - дурень der Brummochse - впертий der Hornochse - бовдур der Faselochse - базікання der Pfingstochse - посміховисько der Mastochse - товстун

2. Визначте, який емоційний відтінок значення мають слова вправи 1.

3. Складіть словосполучення з такими словами: Mastochse, Pfingstochse, Hornochse, Faselochse.

4. Назвіть німецькі еквіваленти слів, перевірте себе за вправою 1:
бовдур, дурень, дурень, товстун, дурнів, пустомелю.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Du kannst ganz ruhig wegbleiben, Schwindler brauchen wir nicht! Auch Lügner und Dummoche!

b) Mensch, alter Dusselochse, wenn du schon faulenzst, rass wenigstens off, wo du hinlauschst!

(H. Jobst. Der Findling)

• **Напівпрефікс прикметників -pech (порівн.: das Pech - невдача, невдача) надає словами оцінне значення.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

pechdunkel - темний - претемний

pechschwarz - чорний, як смола

pechfinster - темно, хоч очі виколи

pechrabenschwarz - чорний-пречорний

2. Визначте, який експресивно-оцінний відтінок значення мають слова вправи 1.

3. Складіть речення з такими словами: pechrabenschwarz, pechfinster, pechdunkel.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Man erzählte sich, sein Leben sei einmal pechschwarz geworden: Er sei Ingenieur gewesen, sei tatsächlich früher ein Erfinder gewesen, aber irgendwo und irgendwie habe er Pech gehabt, in ein gesessen, wenn auch kurz , in einer pechfinsternen Kamera... (H. Jobst. Der Findling)

(b) So wie mit dir mein Pech begann, hat es mich bis heute nicht verlassen — alles ist für mich pechrabenschwarz im Leben... (Märchen)

5. Вживіть слова вправи 1 у комунікативній ситуації «Нічна подорож».

• **Напівпрефікс іменників -person служить для позначення осіб жіночої статі, які мають негативні якості з відтінком зневаги.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Frauenperson - бабінка die

Männerperson - тип (про чоловіка)

die Weiberperson - тип (про жінку)

2. Визначте, який експресивний відтінок значення мають слова вправи 1.

3. Наведіть приклади зі словами:

Weiberperson, Mannperson, Frauenperson.

4. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Der Hausherr erzählte weiter: „Zu lachen gibt's da wohl nichts. Neulich erzählte eine Weiberperson, dass sie... einen Befehl gehört hat.

(D. Noll. Die Abenteuer des Werner Holt)

b) Bei einem Trümmerberg reichten irgendwelche Frauenpersonen Ziegelsteine von Hand zu Hand... (Ebenda)

• **Напівсуфікс -peter** служить для позначення (з відтінком засудження та іронії) осіб чоловічої статі, які мають негативні якості.

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

der Angstpeter - боягуз der

Dreckpeter - нечупара der

Heulpeter - рева der

Huschelpeter - халтурник

der Schmusepeter -

підлесник der Quasselpeter -

базікання der Klatschpeter -

пліткар der Quatschpeter -

брехун

der Nörgelpeter — причіп буркун

2. Визначте експресивно-оцінний відтінок значення кожного слова вправи 1.

3. Складіть речення з такими словами:

Schmusepeter, Quatschpeter, Nörgelpeter, Huschelpeter, Heulpeter, Angstpeter.

4. Назвіть німецькі еквіваленти слів з -peter, перевірте себе за вправою 1:

боягуз, брехун, підлабузник, пліткар, причіп, халтурник, буркун, рева, плакса, нечупара.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Und hier wohnt der Peter Wiese, gleich nebenan. Der ist natürlich längst in der Schule, der Wiese-Peter, ein richtiger Miesepeter, der Primus, der alles weiß und lateinische Reden halten kann, aber nie einen Jux mit-macht. (D. Noll. Die Abenteuer des Werner Holt.)

b) „Hab ich mich zu dir recht unverschämt benommen?“ — fragte Holt kleinlaut. „Es geht.“ Wiese lächelte schwach. „Das übliche. Drückeberger, Leisetreter, Miesepeter.

(Ebenda)

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівпрефікс Pfund (s) - (порівн.: Pfund, das - талант) надає словам експресивно-оціночне значення.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Pfundsidee - чудова ідея die

Pfundsstimmung - піднесене настрої

der Pfundskerl - чудовий хлопець das

Pfundswetter - чудо-погода die

Pfundssache - серйозна справа

pfundsdick – товстун

2. Визначте, які експресивно-оціночні відтінки значення мають слова вправи 1.

3. Складіть речення з такими словами:

Pfundskerl, pfundsdick, Pfundsidee, Pfundswetter, Pfundsstimmung.

4. Назвіть німецькі еквіваленти слів з Pfundс-, перевірте себе за вправою 1:

• чудо-погода, піднесений настрій, напідпитку, важлива справа, молодець, прекрасна ідея, молодчина.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

— Wenn sie wollen, können sie hinkommen. Es ist doch gleich nebenan. Heute ist die erste Kostümprobe.

- Eine Pfundsidee! Wir kommen wirklich hin, es wird bestimmt interessant sein.

6. Вживіть слова вправи 1 у комунікативній ситуації: «Хороша погода».

• **Напівпрефікс прикметників Piek- (пор.: die Piek — вістря) надає прикметникам експресивно-оціночного, підсилювального значення (з розмовним забарвленням).**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

piekfein - розкішний, шикарний
pieknobel – дуже знатний, щедрий
pieksauber – дуже чистий

2. Складіть приклади з такими словами:

piekfein, pieknobel, pieksauber.

3. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

- Nervös, Kleines?

- Ach, Jimmie, närrisch vor Glück und krank vor Aufregung!

- Na, Hals- und Beinbruch dann! Und vergessen Sie nicht, dass Sie viel zu gut für ihn sind: Sie sind jung, hübsch, piekfein und die größte Schau spielerin Englands!

4. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівпрефікс іменників Pracht-** (порівн.: die Pracht, - розкіш, блиск) **надає іменникам експресивно-оціночне значення.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

das Prachtexemplar - чудовий

екземпляр die Prachtstube - розкішний

будиночок der Prachtjunge - славний

хлопчик der Prachtkerl - молодець

das Prachtmädel - чудова дівчина der

Prachtsaal - чудовий зал

die Prachtstraße - красива вулиця

2. Визначте, який експресивно-оцінний відтінок значення мають слова вправи 1.

3. Назвіть українські еквіваленти слів з емоційним значенням:

das Prachtstück, der Prachtmensch, der Prachtkerl, das Prachtmädel, das Prachtweib.

4. Назвіть німецькі еквіваленти з Pracht-, перевірте себе за вправою 1:

диво-людина, диво-дівчинка, диво-хлопець, розкішний будинок.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Der Mai ... endete mit heißen, trockenen Tagen, mit prachtvollem Badewetter.
(D. Noll. Die Abenteuer...)

b) Du bist ein Prachtkerl! Es war gut, dass du mich in die Schule geschickt hast.

c) Er trat in die Wohnung und sah überall Rosen: Sie standen im Zimmer und in der Küche, Vasen, Gläsern und im Eimer;

Ein Prachtzimmer! Rosen sind nun einmal die Königinnen unter den Blumen! - rief er aus.

6. Вживайте слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівпрефікс прикметників Pudel-** (порівн.: **der Pudel -пудель**) надає словам експресивно-оціночне значення.

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

pudelnackt - абсолютно голий

pudelnüchtern - абсолютно тверезий

pudelnärrisch — у нестямі від радості

pudelnass - промоклий до кісток

Pudelmütze - в'язана тепла шапка

pudelwohl - здоровенький

2. Визначте, який експресивний відтінок значення мають слова вправи 1.

3. Складіть пропозиції з такими словами: pudelnass, pudelnärrisch, pudelnüchtern, pudelwohl, Pudelmütze.

4. Назвіть німецькі еквіваленти слів, перевірте себе за вправою 1: абсолютно здоровий, зовсім голий, не в змозі від радості, промок до кісток, зовсім тверезий, шапка.

5. Перекладіть на українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) ...war das Kind pudelnackt, als du nach Hause kamst?

b) - Ist es draußen kalt?

- Ja, eiskalt! Setze deine Pudelmütze auf! c)

Er ist vor Freude pudelnärrisch...

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівпрефікс прикметників quietsch-** (порівн.: **das Quitsch** -писк, вереск) надає словам оцінне значення (з розмовним забарвленням).

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

quietschfidel - веселий-розвеселий

quietschnaß - абсолютно мокрий

quietschvergnügt - дуже задоволений

der Quietschkasten - радіо

die Quietschpuppe - лялька (яка пищить)

2. Визначте, який емоційно-експресивний відтінок значення мають вправи 1.

3. Наведіть приклади з такими словами:

Quietschpuppe, Quietschkasten, quietschnaß, quietschfidel.

4. Назвіть німецькі еквіваленти слів, перевірте себе за вправою 1: дуже задоволений, зовсім мокрий, веселий, лялька, що говорить.

Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Wie ein schlecht gestochenes Schwein quietscht!

b) - Der Teufel soll dich holen mit deinem Schirm! So lange muss ich dich erwarten!
Bin doch schon quietschnaß!

- Es ist nur Sommerregen, Mutti! - lachte der Junge quietschvergnügt. c)

Wir gehen heute in Kino, darum ist mein Bruder quietschvergnügt.

5. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Суфікс іменників -rich** служить для позначення осіб чоловічої статі за їх становищем, властивостями, рисами характеру.

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів: der Bräuterich - наречений

der Flatterich - вітряник der Dingerich - річ, суб'єкт der Schnatterich -

базікання der Hexerich - чаклун der Wüterich - нелюд

der Düngerich — чванлива людина

2. Визначте, які експресивні відтінки мають слова вправи 1.

3. Складіть речення з такими словами:

Wüterich, Hexerich, Flatterich, Düngerich, Dingerich.

4. Назвіть німецькі еквіваленти слів з -rich, перевірте себе за вправою 1:

вітреник, чаклун, базікання, чванливий, наречений.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) „Schnatterich“ drückt von Menschen hastiges Schwatzen aus. Es erscheint auch für das Klappern mit den Zähnen bei Frost-und Angstgefühl.

(H. Paul. Deutsches Wörterbuch)

b) „Wüterich“ ist der Analogie nach von Eigennamen gebildet, wie „Friederich“.

(Küpper)

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівпрефікс іменників Riese- (пор.: der Riese - великан) надає словам експресивно-оціночне значення (з розмовним забарвленням).**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Riesenanstrengung - величезне

зусилля die Riesenarbeit - титанічна

праця der Riesenbetrieb - завод-гігант der

Riesenerfolg - величезний успіх der

Riesenschritt — семимільні кроки die

Riesengefahr - велика небезпека das

Riesenkamel - дурень, дурний die

Riesendummheit - жахлива дурість der

Riesen hunger - сильний голод der

Riesenskandal - страшний скандал die

Riesenkraft - величезна сила der

Riesenspaß — величезне задоволення

riesenhoch - високий

2. Визначте, яке експресивно-оцінне значення мають слова вправи 1.

3. Назвіть українські і еквіваленти з експресивно-оцінним значенням:
Riesenkamel, Riesenarbeit, Riesenerfolg, Riesengroß, Riesenhoch.

4. Назвіть німецькі еквіваленти, перевірте себе за вправою 1:
жахлива дурість, сильний голод, величезний скандал, величезне задоволення,
гігантського розміру, семимильний.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на емоційні слова:

a) - Der ukrainische Sportler Witalij Klytschko hat gewonnen! - rief der deutsche Kommentator beim Sportboxwettbewerb. Dann zeigte er mit dem Kopf auf den kubanischen Boxer und sagte: „Der sollte Riesenangst gewonnen haben!“ b) Eine riesengroße Angst rieselt ihm durch Mark und Bein.

(H. Paul. Deutsches Wörterbuch)

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівпрефікс Sau- (порівн.: die Sau - свиня) служить у німецькій розмовній мові для утворення лайливих слів і надає слів оцінне значення.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Sauarbeit - брудна робота
der Sauhaufen – натовп der
Saufraß - жратва die Saubande
- зброд die Sauhitze - страшна
спека der Saukerl - мерзотник
die Saukälte – страшний холод
saublöd дуже – дурний der
Saustall - безладдя saufrech -
зухвалий das Sauwetter —
бридка погода saugrob —
дуже грубий die Sauwut –
дика лють sauschlecht – дуже
поганий
die Sauklaue - потворний почерк

2. Визначте, який відтінок значення вносить напівпрефікс Sau у словах.

3. Наведіть приклади з такими словами:

Saumensch, saugrob, saukalt, Saukerl, Sauwetter, saudumm, Sauhaufen.

4. Назвіть німецькі еквіваленти слів із Sau-, перевірте себе за вправою 1: дуже дурний, страшенно зухвалий, грубіян, дуже холодно, дуже погано, дика лють.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад слів із Sau-:

a) - Diese Saubande! - rief er und blieb einen Augenblick stehen, um die verletzte Hand zu binden.

b) In der Jägersprache ist „Sau“ auf Wildschwein bezogen.

(H. Paul)

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівпрефікс іменників Schwein-** (пор. **das Schwein**—свиня) служить для утворення лайливих слів у німецькій розмовній мові і надає словам експресивно-оціночне значення.

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Schweinearbeit - каторжна праця

das Schweinegeld - скажені гроші

der Schweineigel — йоржиста людина

das Schweineglück — біса везіння

2. Визначте, які експресивні та емоційні відтінки значення мають слова вправи 1.

3. Назвіть українські еквіваленти слів з емоційно-оцінним принизливим значенням:

Schweinehund, Schweinebande, Schweinearbeit.

4. Назвіть німецькі еквіваленти зі Schwein-, перевірте себе за вправою 1. скажені гроші, біса везіння, йоржиста людина, каторжна праця.

5. Перекладіть наступний текст, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

Otto schrie plötzlich: „Schweine! Diese Schweinebande! Diese gottverdammte Schweinebande! Renn zum Telefon, schlag Alarm: Borne ist tot!“

• **Напівсуфікс і напівпрефікс іменників і прикметників -seele** (пор.: **die Seele** — душа) служить для позначення осіб жіночої статі, які мають

негативні властивості, риси характеру. Напівсуфікс-seele має при основах абстрактних іменників та прикметників експресивно-оцінкове значення з позитивною оцінкою.

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Krämerseele — дрібна душонка die
Schreiberseele - бюрократ die
Weiberseele - нюня, ганчірка die
Seelenangst - сильний страх die
Seelenqual - душевні муки die Seelenpein
- сильне душевне борошно der
Seelenschmerz - глибока скорбота die
Seelennot - велике горе die Seelengüte -
душевна доброта
die Seelenruhe - душевний спокій seelengut
- предобрий
seelenruhig - спокійний, витриманий
seelenfroh - веселий

2. Визначте, які експресивно-оцінчні відтінки значення мають слова з -seele і Seelen-,

3. Назвіть українські еквіваленти слів з емоційним значенням: Seelenruhe, Seelenfreude, seelenfroh, seelenruhig, seelengut.

4. Назвіть німецькі еквіваленти слів:

бюрократ, пекельний страх, велике горе, пекельні муки, нюня (про чоловіка), добрий, задоволений.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

Aufstehend, um zu zeigen, dass die Audienz als beendet aussah, legte sie ihr königliches Gebaren ab. Sie änderte ihren Ton und war mit einmal die lustige, seelengute Schauspielerin, die jedem half, wenn es ihr möglich war. Sie sagte: „Also, Kind, lassen Sie mir Namen und Adresse da, und ich will sehen, was zu machen ist...“

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівпрефікс прикметників stein-** (пор.: der Stein — камінь) надає словам експресивно-оціночне значення з розмовним забарвленням.

1. Визначте, чим мотивовано значення слів: steinalt - старий-престарий
steinarm - бідний - переможний steinhart - твердий як камінь steinreich - багатий як Крез steinmausetot — безжиття
steinstockdumm – найдурніший

2. Визначте, який відтінок експресивно-оцінного значення мають слова вправи 1.

3. Складіть речення з такими словами:

steinstockdumm, steinreich, steinalt; Бернштейн.

4. Назвіть німецькі еквіваленти слів:

дуже старий, дуже бідний, дуже багатий, дуже дурний, твердий, як камінь.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

Der Bursche schrie: „Halt ein! Schlage nicht die Schlange! Hier hast du hundert Heller, lass sie!“

Der Bauer hatte nichts dagegen. Er steckte das Geld ein, ließ die Schlange los und feixte noch: So ein kreuzdummer Kerl, schmeiß das Geld heraus, m allen möglichen Getier das Leben zu retten.

Die Schlange aber gab dem Burschen einen Zauberring aus Dankbarkeit, weil er sie gerettet hatte, und der Bursche wurde steinreich.

(Märchen)

2. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівпрефікс прикметників sterbens-** (порівн.: das Sterben - смерть) надає словами оціночно-підсилювальне емоційне значення з розмовним забарвленням.

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

sterbensbang - дуже боязкий, боязкий

sterbenskrank - тяжко хворий

sterbensmüde - смертельно

втомлений sterbenslangweilig -
страшно нудний

2. Визначте емоційне значення слів вправи 1 Вкажіть, як вона виражена.

3. Назвіть українські еквіваленти слів з емоційно-оцінним значенням:
sterbensmatt, sterbensmüde, sterbenskrank.

4. Назвіть німецькі еквіваленти слів, перевірте себе за вправою 1: дуже
втомлений, дуже довгий, тяжко хворий, боязкий.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних
слів:

Tom lächelte ein wenig gezwungen. Julia merkte, dass er nicht wusste, was er von
ihrem Benehmen halten sollte. "Huschte aus der Wohnung, und wäre sie nicht"
Englands größte Schauspielerin gewesen und eine Frau, hart an die fünfzig, so wäre
sie auf einem Bein um den ganzen Montague Square gehüpft.

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівпрефікс іменників Stock-** (пор.: der Stock - палиця) надає словам
значення **типовості, характерності** (з розмовним
забарвленням), **напівпрефікс stock-** надає словам **підсилювальне**
значення.

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

der Stockengländer - типовий

англієць der Stockfranzose -

справжній француз stockblind —

зовсім сліпий stockdumm - дурний

stockdunkel - зовсім темний

stockfinster - зовсім темно stockfremd

- зовсім чужий stockheiser -

охриплий stocknüchtern - абсолютно

тверезий

stocksteif - прямий, як палиця; жердь

2. Назвіть українські еквіваленти слів, перевірте себе за вправою 1, наведіть приклади:

stockfremd, stockheiser, stocknüchtern, stocksteif, stockfinster.

3. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

... ich bin kurz vor elf wieder hier gewesen. Und was meinen Sie? Das Haus war stockdunkel! Also, stocknüchtern tappe ich in mein Zimmer hinauf, ziehe mich aus und, wie ich gerade ins Bett hüpfen will, was hör ich? Es kommt jemand! Wer kommt? Vater mit seinem Moped! Na, mein Zimmer wird wieder schnell stockfinsterdunkel, und ich hüpfе ins Bett... (W. Steinberg. Fahndung nach dem Untier.)

4. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівсуфікс іменників -suchт (пор.: die Suchт — пристрасть, манія) надає словами значення, що виражає негативні схильності, риси характеру, пристрасть, манію іноді з відтінком осуду.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Abenteuersucht - спрага пригод die

Ehrsucht - спрага слави die

Klatschsucht - любов до пліток die

Prunksucht - пристрасть до розкоші

die Putzsucht - пристрасть до нарядів

die Streitsucht - агресивність

die Sehnsucht - туга die Tadelsucht -

буркотіння die Zanksucht - пристрасть

до суперечок die Eigensucht -

себелюбство

die Ichsuchт - егоїзм

2. Визначте, чи входить у слова вправи 1 відтінок значення осуду.

3. Назвіть українські еквіваленти слів:

Gewinnsucht, Geltungssucht, Herrschaftsuchт, Raufsuchт, Eifersucht.

4. Назвіть німецькі еквіваленти слів, перевірте себе за вправою 1:

буркотіння, егоїзм, себелюбство, туга, сварливість, ревності.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

Die Streitsucht verfolgte Julia während des ganzen Gesprächs mit dem Regisseur Jimmy und sie wiederholte immer nur:

— Wie konnten Sie mir das antun? Wie konnten Sie nur Michael nach Amerika schicken ohne mich?

— Das ist eine Lüge!

— Absichtlich haben Sie das gemacht, um uns zu trennen, wegen der Eifersucht...

— Aber das ist doch Michaels Abenteuersucht selbst!

— Bitte, Jimmy, lassen Sie Michael nicht gehen: Die Sehnsucht nach ihm überlebe ich nicht!

5. Випишіть з цього тексту емоційні слова і охарактеризуйте їх значення.

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Префікс super- (порівн.: Super — вищий клас) надає слів значення високого ступеня якості, оцінного посилення.**

1. Визначте, чим мотивовано значення слів: die Superklausur - вирішальна контрольна робота

das Superschiff - судно-гігант das Superprogramm — спеціальна програма

die Superbombe - надпотужна бомба

superschnell - надшвидкісний superklasse -

першокласний superklug - дуже розумний

superfein - надтонкий

2. Визначте, відтінки емоційного значення слів вправи 1.

3. Назвіть українські еквіваленти з емоційним значенням посилення рівня якості:

superfein, superklasse, superschnell.

4. Складіть речення зі словами вправи 1.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Ich habe hören müssen, dass über mich geklatscht wird, — sagte Julia, — Jemand war bei Michael und hat ihm gesagt, dass man allerhand Schlechtes über mich und den armen Tom Fennel redet. Das ist die Superneuheit unserer kleinen Stadt heute...

b) Julia Lampert, die größte Schauspielerin Englands, hatte oft das Gefühl, dass ihr Talent — man nannte es Supergenie — doch das war ein sehr großes Wort. Ihre Begabung, wenn man wollte, gar nicht sie selbst war, nicht einmal ein Teil ihrer selbst, sondern etwas außerhalb Gelegenes, das die Frau Julia Lampert benutzte, um sich besser auszudrücken...

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівсуфікс іменників -suse (порівн.: Suse -власне жіноче ім'я) служить для позначення осіб жіночої статі, що мають негативні якості і вживається в розмовній мові з відтінком іронії та зневаги.**

1. Визначте, чим мотивовано значення слів:

die Drecksuse - нечупара

die Nölsuse - повільна die

Tränsuse - плакса die

Quatschsuse - бовтанка

die Heulsuse – рева

2. Визначте, який відтінок емоційно-оцінного значення має кожне зі слів вправи 1. Вкажіть, як воно виражене.

3. Складіть речення з такими словами:

Tränsuse, Drecksuse, Heulsuse, Quackelsuse.

4. Назвіть до таких слів німецькі еквіваленти: бовтанка, копуша, ревіння, плакса, нечупара.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

— Mary gibt heute abend eine Party. Kommst du mit?

— Ich bin nicht eingeladen.

— Ich nehme dich mit. Weißt du, wer dort ist? Die Tochter Stäubners!

— So eine Flennsuse interessiert mich nicht!
— Aber mich! Ich könnte mich totlachen! Die Tochter vom Pavian und ich!
Das tut ihn um!
(W. Heiduczek. Abschied von den Engeln.)

6. Вживіть слова з -suse у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівпрефікс іменників (der Teufel — чорт) надає слів оцінного значення (з розмовним забарвленням).**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Teufelsarbeit - важка робота

das Teufelsweib - чортівня die

Teufelsbrut - чортове поріддя

der Teufelslärm - пекельний

шум der Teufelskerl - бідний

хлопець

das Teufelsmädel - чортівка (про дівчинку)

2. Визначте, який колір емоційної оцінки має кожне зі слів вправи 1.

3. Назвіть українські еквіваленти слів, складіть речення з німецькими словами:

Teufelsarbeit, Teufelsweib, Teufelslärm, Teufelsbrut, Teufelskerl, Teufelsmädel.

4. Назвіть німецькі еквіваленти слів:

бідний хлопець, молодець, молодчина, чортівка, шум, гам, пекельна робота.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) Verachtung hatte er verdient, der gemeine Teufelskerl!

b) Er machte sich von neuem auf die Wanderung und wanderte, bis er zu jener Festung in Jenem Reich kam, Dessen König unter Teufelsgewalt in immerwährender Finsternis schmachtete.

(Märchen)

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівсуфікс іменників -tier (пор.: das Tier - звір, тварина) служить для позначення осіб, що характеризуються певними якостями та властивостями позитивно чи негативно.** 1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

das Arbeitstier — трудяга das

Gewohnheitstier - раб своїх звичок

das Herdentier - людина зі стадним почуттям

2. Визначте, який емоційно-оцінний відтінок у значенні має кожне зі слів вправи 1.

3. Складіть речення з такими словами:

Herdentier, Arbeitstier, Gewohnheitstier, Faultier.

4. Назвіть німецькі еквіваленти до таких слів:

ледар, раб своїх звичок, роботяга, людина зі стадним почуттям.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

Kopling hob ratlos die Schultern. „Wir wissen nicht viel von ihm, er war so ein Sonderling, der ging allen aus dem Wege. Ein Faultier war er. We er lief und stand, murmelte er vor sich hin, aber mit anderen Leuten hat er nicht gesprochen.

6. Вживайте слова з -tier у комунікативній ситуації «Раб своїх звичок».

• **Напівпрефікс іменників Tod- (пор.: der Tod - смерть) надає словам емоційно-оціночне значення.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

der Todesschrecken - жах die

Todsünde - смертний гріх die

Totenstille - мертва тиша

todschick - розкішний

todmüde – дуже втомлений

todbang - перелякана до смерті

todernst - дуже серйозно

todkrank - тяжкохворий

todstill - дуже тихий todbleich
- смертельно блідий
todsicher - точно, безперечно

2. Визначте, який колір емоційної оцінки має кожне слово вправи 1.
3. Назвіть до таких слів українські еквіваленти з емоційним значенням, наведіть кілька прикладів:

Todesangst, Todfeind, Todsünde, todbang, todblaß, todernst, todfeind.

4. Назвіть до таких слів німецькі еквіваленти:

страшно голодний, тяжко хворий, шикарний, смертельно втомлений, дуже надійний, тихоня.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

...die Frau tut ein paar Schritte vor, dann ist sie enttäuscht, so dass sie toerschrocken zurückspringt: nicht der Bus ist das, sondern ein Motorrad!

Die Frau hat Todesangst, weil sie sich bewusst wird, wie einsam es hier ist: Kein Mensch würde etwas merken, wenn zwei Männer в Lederjacken sie beraubten und erschlagen. In den Geräuschen würde ihr Körper verschwinden, selbst dem Busfahrer würde nichts auffallen, niemand vermisst eine Frau, die zufällig um diese Zeit von einem Besuch in die Stadt zurückkehren will.

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• Перший частотний компонент складних дієслів tot- (порівн.: totмертвий), що відокремлюється, надає дієсловам значення посилення дії.

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

sich totarbeiten - змучити себе
роботою sich totlachen - сміятися до
упаду sich totärgern - жахливо
розсердитися
sich totweinen - спливти сльозами

2. Визначте, який відтінок емоційного значення мають слова вправи 1.
Вкажіть, чим створюється.

3. Складіть речення з такими словами:

sich totweinen, sich totlachen, sich totärgern, sich totarbeiten.

4. Назвіть до таких слів німецькі еквіваленти, перевірте себе за вправою 1: помирати зі сміху (спливти при цьому сльозами), сильно розсердитися, працювати до упаду.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

Zur Essenzeit, als ich mich zum Heimgehen anschickte, kam unser Geschäftsführer zu mir herein und meldete grinsend, dass im Dienstzimmer eine junge Dame auf mich wartet...Das war die ehemalige Freundin meines totgefallenen Feindes: Sie spürte meinen Blick, wandte sich um, stürzte tot-blaß auf mich und weinte sich tot aus.

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівпрефікс прикметників über- (порівн.: über — над) надає слів оціночно-підсилювального значення.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

überbreit - преширокий
überklug - дивовижний
übereifrig - пресердний
übermächtig - всемогутній
überlegant - наделегантний
überempfindlich - надчутливий
übertölpeln - обдурити
übertrumpfen - перевершити, виграти (у карти)
überreich - дуже багатий
überfein - найтонший
überfrech - наднахабний

2. Визначте, який колір емоційного значення мають слова вправи 1.

3. Назвіть до таких слів українські еквіваленти з über- з оціночнопідсилювальним значенням: überklug, übergelehrt, überfrech, überfein, übermächtig, überlang.

4. Назвіть до таких слів німецькі еквіваленти, перевірте себе за вправою 1, складіть словосполучення з ними: надчутливий, наделегантний, надто широкий, розумний, всемогутній.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

Dusche über und über! Da hatte er die Schnauze voll!

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Префікс un- (пор.: un — не) надає словам значення негативної оцінки, часто з принизливим відтінком.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

die Unart - погана звичка

die Ungestalt - потворність

der Unmensch - чудовисько

der Unstern - нещаслива

зірка die Untat - злочин das

Unding - нісенітниця das

Unbild - неподобство das

Untier - чудовисько

die Unmasse - темрява, незліченна кількість

der Unflat - базікання

2. Визначте, який колір емоційного значення має кожне слово вправи 1.

3. Назвіть до таких слів українські еквіваленти емоційних слів:

Ungeschmack, Unfug, Unmensch, Unstern, Unflat, Unding

4. Назвіть німецькі еквіваленти наступних слів:

безодня, безодня, зла доля, злодіяння, нісенітниця, бешкетність.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад слів з un-:

Er dagegen, in seinem finnischen Anzug, im zerknautschten, aber bräutigamhaften Hemd, unrasiert, фортеця в schweren Schlaf fallend, schien entweder von einer Garage zu komen, wofür er Maßbilligung verdiente, stern ...

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Префікс ur – надає словам емоційно-оцінне значення.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів: der Urfeind - заклятий ворог
die Urgewalt - могутня сила die Urkraft - велетенська сила uranständig —
дуже порядний urfidel - веселий urgemütlich - дуже затишний
urkomisch - дуже смішний

2. Визначте, який відтінок емоційно-оцінного значення мають слова вправи 1.

3. Назвіть українські еквіваленти слів з оціночно-підсилювальним значенням: urplötzlich, urgesund, urewig, urfidel.

4. Назвіть німецькі еквіваленти слів із ur -:

веселий, страшенно смішний, затишенький, зовсім несподіваний, надзвичайно порядний, дуже давній.

5. Перекладіть наступний текст українською мовою, зверніть увагу на переклад слів з un-:

a) Sei unbesorgt, ich werde es schon machen!

(Märchen von der Bernsteinküste)

b) Die Kuh muhte schon ungeduldig und wollte in Freie... Der Bauer dachte: „Bis ich die Kuh wegbringe und wieder heimgehe, brennt mir inzwischen die Grütze an. Ich werde sicherheitshalber noch das Wasser nachgießen“... goß aber aus Unachtsamkeit zu viel. War das aber urkomisch!

(Ebenda)

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівсуфікс іменників -vogel (пор.: der Vogel - птах) служить у німецькій розмовній мові для позначення осіб чоловічої статі, що має якісь особливості.**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

der Glücksvogel - щасливчик der

Spottvogel - зубоскал der

Pechvogel - невдаха der
Unglücksvogel — невдачливий der
Spaßvogel – жартівник

2. Визначте які відтінки емоційної оцінки мають слова вправи 1.

3. Складіть речення з такими словами:

Unglücksvogel, Glücksvogel, Pechvogel, Spaßvogel, Spottvogel.

4. Назвіть до таких слів німецькі еквіваленти:

невдаха, насмішник, жартівник, щасливчик, невдачливий,
нечупара, нещасливець.

5. Перекладіть наступний текст, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

„Die Menschheit teilt sich in Glücksvögel und Pechvögel, weiter nichts. Alle sonstigen Unterteilungen sind Hirngespinnste von Neunmalklugen, die wiederum selbst entweder zu den Pechvögeln oder zu den Glückspilzen zählen. Daher auch ihre unterschiedlichen Theorien: Die einen wollen erhalten, die anderen wollen wegnehmen. Das ist die ganze Wissenschaft alles Hegels und Nietzsches, Utopisten, Moralisten,“ — dachte er, versuchend ein Taxi zu stoppen. Die grünen Lichter huschten vorbei, als hätten sie erraten, dass er zu dem Herrn der Unglücksvogel gehörte.

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

• **Напівпрефікс прикметників wunder- (порівн.: das Wunder -диво) надає словам підсилювально-оціночне значення (з розмовним забарвленням).**

1. Визначте, чим мотивовано значення таких слів:

wundermild – ангельсько-лагідний
wunderfein - напрочуд тонкий
wunderhübsch - чарівний
wunderschön - прекрасний
wundervoll - захоплюючий
wunderwunderschön — чудесний

2. Визначте, який колір емоційного значення мають слова вправи 1.

3. Складіть речення зі словами:

wunderschön, wunderhübsch, wundermild, wundervoll.

4. Назвіть німецькі еквіваленти слів:

дуже м'який, добросердний, ніжний, чудовий, дивовижно красивий, чудовий, чарівний, прекрасний.

5. Перекладіть українською мовою, зверніть увагу на переклад емоційних слів:

a) - Die Sekretärin hat mir erzählt, Sie hätten heute vormittag Frau Lampert. Heißt das, dass Sie ein neues Stück einstudieren?

- Nein, keineswegs! Wir frischen nur ein bisschen auf!

- Ich würde furchtbar gern noch einmal kommen! Sonst habe ich es schon dreimal gesehen.

- Nicht möglich! Es ist ja in seiner Art ein wunderschönes Stück, aber dass jemand es sich dreimal ansieht, begreife ich nicht. — Ich bin auch nicht hingegangen, um das Stück zu sehen, sondern Ihretwegen: Sie sind wunderbar drin! - sagte der junge Mann.

b) Als eine große Schauspielerin wählte Julia immer nur wunderfeine Stoffe zum Ankleiden.

6. Вживіть слова вправи 1 у відповідній комунікативній ситуації.

Література

1. Гудманян А.Г., Сітко А.В., Єнчева Г.Г. Основи перекладознавства: навчальний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2020. 352 с.

2. Кияк Т.Р., Огуй О.Д., Наumenко А.М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів.

Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.

3. Корунець, І. В. Вступ до перекладознавства : навч. посіб. І. В. Корунець ; [рец.: О. М. Кіншак, А. В. Корольова, Л. В. Данилюк]. Вінниця : Нова кн., 2008. 510 с.

4. Кучер З. І. Практика перекладу (німецька мова) : [навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл.] . З. І. Кучер, М. О. Орлова, Т. В. Редчиць; М-во освіти і

науки, молоді та спорту України, Черкас. держ. технол. ун-т. 2-ге вид. Вінниця : Нова кн., 2017. 459 с.

5. Назаркевич Х. Основи перекладознавства = Grundkurs Translatologie : навч. посіб. Христина Назаркевич ; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2010. Ч. 1 : Теоретичний курс = Theorie. 2010. 297 с.
6. Koller, W. Zum Gegenstand der Übersetzungswissenschaft. 1990.
7. Sager, J.C. Die Übersetzung im Kommunikationsprozeß. 1986.

Список допоміжних джерел

1. Букреєва Л.Л., Козак Т.Б. Неприпустимі відхилення у художньому перекладі (Компаративний аналіз новели Г.Бьоля “Der Lacher” та її перекладу) . Науковий вісник Чернівецького університету. Германська філологія. Вип. 823. Чернівці, 2020. С.22-26.
2. Букреєва Л.Л., Козак Т.Б. Способи відтворення комічного ефекту оригіналу у перекладі (на матеріалі книги Д. Нура «*Das Geheimnis des perfekten Tages*»). Науковий вісник Чернівецького університету. Германська філологія. Вип. 831-832. Чернівці, 2021. С.13-18.
3. Букреєва Л.Л., Козак Т.Б. Специфіка німецького гумору та засоби його відтворення в перекладі (на матеріалі оповідань Хорста Еверса). Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики. №1(15). Чернівці: ЧНУ, 2018. С.49-55.
4. В'юн, Ю. О. Проблеми адекватного перекладу художнього тексту. Німецька мова в школі : наук.-метод. журн. 2011. N 11. С. 8–11.
5. Кабаченко І.Л. К Практика перекладу німецької науково-технічної літератури: навчальний посібник. Дніпро: Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», 2020. 163 с. (2-е вид., перероб. і доп.)
6. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу. К.: Юніверс, 2002. 280 с.

7. Марченко Н. В. Методичні матеріали щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни “Теорія та практика перекладу з першої іноземної мови галузевого спрямування (німецька мова)” (для бакалаврів). К.: МАУП, 2008. 62 с.
8. Мучка М. З. Специфіка науково-технічного перекладу з німецької українською мовою. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка: наук. журн. М-во освіти і науки України, Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. Житомир : Видво ЖДУ ім. І. Франка, 2015. Вип. 3 (81) : Філологічні науки. С. 35–39.
9. Огуй, О. Д. Слова в часі (неологізми, архаїзми та історизми): особливості їх перекладу з німецької мови. Мова і культура : [у 10 т.] : наук. вид. Ін-т філології Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка АПН України. Київ : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2004 (Філологія). Вип. 7, т. 8 : Теорія і практика перекладу. 2004. С. 8–13.
10. Посібник з художнього перекладу до курсу "Теорія і практика перекладу" = Theorie und Praxis des Übersetzens. Lehrbuch. М-во освіти і науки України, Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; уклад.: Л. О. Міщенко, О. М. Турченко.
Вінниця : Нова кн., 2003. 175 с.

Інформаційні ресурси в інтернеті www.smartcat.com <https://omegat.org>
www.trados.com
www.wordfast.net

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
1. ЕМОЦІЙНІСТЬ ЯК КОМПОНЕНТ ЗНАЧЕННЯ СЛОВА	8
2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА	10
Література.....	84

Навчальне видання

Козак Т. Б.

Тупікова Т. В.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ЕМОЦІЙНО-ЗАБАРВЛЕНОЇ ЛЕКСИКИ

Методичні рекомендації для
здобувачів вищої освіти І освітнього ступеня
спеціальності 035 Філологія

Підписано до друку 27.09.2023 р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times. Цифровий друк.
Ум. друк. арк. 4,76. Наклад 50. Замовлення № 1123-22.
Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавництво та друк: ОЛДІ+
65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1 Свідоцтво ДК №
7642 від 29.07.2022 р.

Тел.: +38 (098) 559-45-45,
+38 (095) 559-45-45, +38 (093) 559-45-45

Для листування: 65101, Україна, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
E-mail: office@oldiplus.ua

